

DEBRECZENI UJSÁG

SZERKESZTŐSÉG-KIADÓHIVATAL
FERENCZ JÓZSEF-ÚT 56. SZÁM
TEL.: 21-00, ÉJEL 10-TÓL 23-45

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETESI ÁRAK:
EGÉSZ ÉVRE 30 PENGÓ, FEL-
ÉVRE 15 PENGÓ, HAVONTA 2.50 F

(TRIANON 19.) 1939 MARCHIUS 24. PÉNTEK

KER. POLITIKAI NAPILAP

XLIII. ÉVFOLYAM, 72. SZÁM

Gróf Csáky külügyminiszter nagyszabású exposéja a sorsdöntő napokról

Románia területet akart a Ruszinföldből -- Kemény magyar válasz a bukaresti fenyegetésekre -- A jugoszláv kormány nagy megértést tanúsított a magyar követelésekkel szemben -- A lengyel-magyar barátság kimélyítése -- A Dolosin-kormány aljas terve

Az elmúlt történelmi napok és események politikai megvilágítása

Budapest, március 23. A Ház külügyi bizottsága esütörtökön délelőtti 11 órakor tartotta ülését a Ház miniszterelnöki tanácsstermében. Miután Takách Tolnay József gróf előző megnyitotta az ülést és üdvözölte a megjelenteket, Csáky István gróf tartotta meg exposéját az időszerű külpolitikai kérdésekről.

— Tisztelt Külügybizottság! A tisztelt Bizottság legutóbbi ülése óta a magyar birodalom területén kb. 11.000 négyzetkilométerrel — amely területen 552 ezer ember lakik — gyarapodott.

Ez az országrész a maga teljes ségében megfelelő mérvű területi autonómiával lesz a magyar birodalomba bekapcsolva.

Az ősi országrész visszatérése valószínűleg nem lepte meg annyira a t. Bizottság tagjait, inkább az időpont, amely ta'án váratlanul gyorsan bekövetkezett. Azt óhajtom megvilágitani, hogy miért volt szükség arra, hogy

a kormány villámgyors, úgy- szólván percek alatt nem kis

kockázatot vállalva magára — Ruszinszékot megszállja.

Előkészültként vissza kellett állítani azt a viszonyt a német birodalommal, amely Magyarországot éveken keresztül abhoz fűzte. Ebert: kellett tartani Olaszország érdeklődését és azután egy olyan lépközt kellett kifejleszteni déli szomszédainknál, azaz Jugoszláviában és Romániában, amely a két állam kormányának lehetővé tehetné, hogy a magyar államhatalom esetleges akcióját a Kárpátalján aránylag nyugodtan nézhesse.

Egyidejűleg meg kellett győzni Lengyelországot, hogy a magyar kormány soha fel nem adhatta az a gondolatot, hogy az u. n. Ruszinszékot a magyar birodalomba bekebelezze és meg kellett nyugtatni a szlovákokat afelől, hogy

a magyar kormány akciója bizonyos korlátok között fog mozogni.

Azt hiszem, t. Bizottság, a legutóbbi napok eseményei bizonyosságul szolgálhatnak arra, hogy ezeket a feladatokat megoldottuk.

Németországnak szüksége van egy erős, független Magyarországra.

amely mint önálló tényező, súlyosan esik latba a közép-európai népek politikai életében. Tudva, hogy az önállóságot mennyire megbecsülik másutt is, különös óhajja volt a kormánynak arra, hogy a ruszinszékoi akció kapcsán senkitől semmit ne kérjen, senkinek semmit ne ígérjen, hanem azt

kizárólag saját erőforrásaira és a nemzet lendületére támaszkodva valósítsa meg.

A német-magyar kapcsolatok

— Kapcsolataink a német birodalommal szívélyesebbek, mint valaha, a kölcsönös bizalom helyreállt és így senki sem tesz jó szolgálatot az ország érdekeinek, ha a német birodalmi vezetők eszelekedeteit kritizálja, mert mondhatom, hogy az ő messzemenő jóindulatuk nélkül Magyarország nem tarlana ott a megerősítés útján, ahol ma tart

és hogy mindenkinek, beföldön és külföldön egyaránt igen komolyan kell venni a német birodalom vezérének ezt a felfozását, hogy

A korrekt Jugoszlávia és a habozó Románia

— Az egyes államok magatartását szemügyre véve megállapíthatjuk, hogy

Jugoszlávia viselkedése korrekt volt.

Románia néha habozott és csak akkor tanúsított megértő magatartást, amikor felhívtam a bukaresti kormány figyelmét arra, hogy a

magyar kormány el van tökéltve, hogy a ruszin földet minden eszközzel, mindenkivel szemben bírósághoz fogja venni.

Igaz, hogy egyidejűleg megnyugtattam a román kormányt, hogy habár a honvédség ugyszólván ellenállhatatlan erővel vonult fel a ruszin-román határmentén is, ez nem irányul Románia ellen,

hacsak a román hadsereg ellenes eszelekedetre nem ragadtatja el magát a magyar hadsereggel szemben.

Azt sem titkoltam azonban, hogy a magyar csapatok kikülv megátadtatása háborút jelent. A magyar kormány ma is változatlanul állja azt az ígérteit, hogy még a látszatát is kerülni fogja

olyan katonai eszelekedeteknek, amelyek a román határ biztonságát bárhol is fenyegetné.

Csak sajnálatosnak minősíthetem, hogy a román kormány mindazonáltal ok nélkül igen komoly katonai intézkedéseket fogantatosított ellenünk,

és amely elhatározásával ismét előjárt egy lehetőséget arra, hogy egy olyan gesztust tegyen a magyar közvélemény széles rétegei felé, mint tett pl. Jugoszlávia, melyből a magyar tömegek megérthették volna, hogy Románia öszintén óhajlja tovább szólni azokat a szavakat, amelyeket Gafencu román külügyminiszter nagy bátorsággal és ügybuzgalommal olyan meggyőződéssel kezdett fenni Magyarországra felé.

Mikor Románia fenyegetőzött

— Románia néha habozó, néha erőlyeskedő magatartása érthetetlen volt. Hogy is lehetett volna megérteni, hogy először azt kívánta, hogy a magyar csapatok ne szállják meg Ruszinszékot Husztfelsővisztrai vonalon túl fekvő részét, vagyis Kárpátalja területének nagyobb részét és egyúttal bejelentette, hogy

Románia érdekeinek védelmére a román-ruszin határon csapatokat fog koncentrálni,

amelyek addig nem fogják átlépni a ruszin határt, amíg Románia érdekeit veszélyeztetve nem látja. — Amikor pedig ezt a bukaresti fenyegetést visszautasítottam, a román kormány tudomásomra hozta, hogy megelégednék a Lonka-körö-

mezői vasút átengedésével és néhány Máramaroszigetből északnyugatra fekvő román községgel is. Vajjon mindezzel csak azt akarta-e a román kormány kézzelfoghatólag bizonyítani,

hogya akar kellemetlenkedni is tud?

Miután a velünk szemben baráti államokkal és a Romániával is barátságban álló államokkal ismertettük a román kormánynak ezt a magatartását, a kívánság felett napirendre tértem, kifejezve azonban, hogy az új közös határból származó román érdekeket arra az esetre

ha Románia korrektt magatartást tanusít,

a legjobb indulattal fogom mérlegelni.

Magyarország nem hajlandó területi engedményekre

— De értesítettem arról is Románia barátait, hogy ez nem vonatkozik területi engedményekre, mert a magyar közvélemény nem foghatná fel, hogy milyen okból mondunk le Románia javára egy vasútvonalról.

vagy, hogy miért szakítunk ki Kárpátaljaból 3—4 község átengedése kedvéért egy földrajzi okokból aránytalanul nagy magyar területet minden ellenzolgáltatás és még annak az érvnek meghatározása nélkül is, amelynek alapján Románia

tőlünk területi engedelményeket követel.

— Végül felhívtam Románia figyelmét arra, hogy Kárpátaljának területi autonómiát ígértünk és ezt az ígértünket nem értelmezhetjük úgy, hogy az autonóm területeiből kisebb-nagyobb darabokat más államoknak elosztogatunk.

Ugyanakkor azonban igyekeztem Berlin, Róma, Varsó, London, Pá-

Elismerés Jugoszláviának és Lengyelországnak

— A magyar kormánynek továbbra is szándékában van a szomszédai viszonyt Romániával fejleszteni. — Hajlandó az új határvonalról fakadó, a két ország érdekeit érintő kérdésekben, esetleg más kérdésekben is közvetlenül tárgyalni.

de semmiesetre sem úgy, hogy román tárgyalók hátamögött mozgósított román hadsereg áll. A magyar kormánynek legnagyobb érdeke fűződik ahhoz, hogy Közép-európában nyugalom és megértés minél gyorsabban helyreálljon és igazán távol áll tőlem még a gondolat is, hogy komplikációkat keressék.

Törekvéseinket a jugoszláv kormány megértette és olyan magatartást tanúsított, amelyért

A Volosin-kormány jogfosztása

— London, Páris és Washington is megértették, hogy a kárpátaljai magyarság sorsa egyre súlyosabbá válik és hogy az ugynevezett „országos választások” előtt

a jogfosztások és sérelmek egész sorozatát kellett a magyar és ruszin lakosságnak eltűrnie.

A Volosin-kormány, mint ismeretes, nemcsak hogy megtiltotta a magyar és ruszin pártok indulását, hanem a pártok vezetőit internáló táborba szállította. Azt is megértették, hogy Kárpátalja az anyaországtól elszakítva életképtelen és az önkényes állapotot az öslakó ruszin lakosságtól teljesen idegen.

Ugynevezett ukrán kormányzat csak fegyveres bandákkal és a cseh hadsereg segítségével tudta fenntartani.

De talán különösen felfigyeltek az

Az események sodrában

— Amikor a pozsonyi kormány és a prágai kormány között kirobbant az ellentét, és a viszály olyan méreteket öltött, hogy a nemzetközi érdeklődést is felkeltette, világos volt előttünk, hogy

a bécsi döntés minden pillanatban érvényét veszítheti,

vagyis megszűnik az egyetlen jogi alap, amelyre az ún. Kárpát-Ukránia létét felépítette. Tudatában voltunk annak is, hogyha megrendül a cseh állam tekintélye, Kárpátalján súlyos kilengésekkel, talán polgárháborúval kell számolni, de az sem lehetett titok előttünk, hogy

a Kárpátalján véghemenő eseményeket mások is figyelemmel kísérik

és hogy fennáll annak veszélye, hogy ezt az ősi magyar területet csak megsemmisítve kapjuk vissza. Amikor tehát az öslakosság mind sürűbben hallatta segélykiáltásait Budapest felé, amikor

A magyar honvédség hősiessége

A maroknyi hadsereg harc szervezete a jól felszerelt ellenfélre rövid néhány nap alatt olyan nyomást gyakorolt, hogy az fegyverszünetet kért.

Válaszunk, mint ismeretes, az volt, hogyha leteszik a fegyvert, szabadon elvonulhatnak.

A Volosin-kormányt is felszólítottam, hogy saját érdekében is kerülje a felesleges vérontást és terrorcsoportait szőltsa fel a megadásra. A válasz az volt, hogy Vo-

ris és Belgrád útján Bukarestre megnyugtatólag hatni, ismétellen hangsúlyozva azt az ígéretemet, hogy

amennyiben a román csapatok a magyar csapatokat megtámadni nem fogják,

a magyar kormány még látszatát is kerülni fogja annak, mintha Románia területi biztonságát veszélyeztetné.

Öszinte köszönet illeti meg az egész magyar nemzet részéről.

Lengyelországot megtudtuk győzni arról, hogy a magyar kormány soha fel nem adta Kárpátalja visszacsatolásának gondolatát, mindentől eltekintve már csak azért sem, mert ezzel feladta volna hűsz esztendőn keresztül vallott politikai alapelveit a népek önrendelkezési jogáról.

A lengyelekkel szemben meg erősödött bizalmunkból fakadt az az őszinte és mély barátság, amelynek olyan megrendítően spontán kifejtését láttuk Vereckénél,

amikor a magyar és lengyel csapatok legelőször szorítottak egymással kezét a közös határ gerincén.

Összes nagyhatalmak arra a figyelemre, hogy a Volosin-kormány nagyarányú erdőirtási súlyosan veszélyeztetik a magyar Alföld vízellátását és a vízmennyiségek időbeli eloszlását, hangsúlyozva, hogy ez nem valami új találmányunk, mert

már a béketárgyalások folyamán felhívtuk erre a Magyarországra nézve halálos veszélyre a hatalmak figyelmét,

hogy a trianoni békeszerződésbe bekerült egy fejezet, amely más békeszerződésekben nem fordul elő és amelynek 292. és 293. szakaszai azt a célt szolgálták, hogy a magyar fölvidéket megóvják az erdőirtásból és nem szakavatott vízrendszertől eljárásból fakadó súlyos veszélyekkel szemben.

az utolsó kinevezett volt Volosin-kormány egyes tagjai segítségével hívták a magyar kormányt,

akkor a reguláris cseh csapatok segítségével a szics-bandák Munkácson újból támadást intéztek a magyar határőrök ellen, valószínűleg abban a hitben, hogy ezzel kényszerítik a Kárpátalját megszállva tartó egész cseh hadsereget arra, hogy helytálljon és

legalább addig tartsa fenn a magyar hadsereket, amíg ezen az országgrészen található értékeket, hadianyagot elvihetik,

— akkor nem maradt más hátra a magyar kormányknak, mint minden kockázatot vállalva, bízva az ősi hadierényekben, az első napokban még hiányos felszereléssel és hat-hetes újoncokkal a kihívást elfogadni, a támadást visszaverni és Kárpátalját minél gyorsabban hatalmába keríteni.

losin kormányának egy tagját egy bizottsággal Budapestre küldte tárgyalni, egyidejűleg azonban

a német birodalmat is segítségül hívta és kérte a birodalom védnökségét az ország részére.

Egyidejűleg hasonló felhívást intézett a román kormányhoz is. Ő maga pedig megszökött. A cseh hadsereg, mint közismert, nem volt hajlandó a feltétel nélküli megadásra szóló felhívásnak engedelmessé válni s így a harc tovább folyt.

Nem én vagyok arra hivatva, hogy a honvédség csodálatos teljesítményét és katonai erényeit felsoroljam,

azt már megtette a világsajtó, elsősorban a német és olasz, de a nyugateurópai is, és egykor nálamnál sokkal értékesebb szavakkal fogja megörökíteni a magyar katonai történelem. De amellott, hogy katonáink őseikhez méltóan forgatták meg ismét éles és fényesre csiszolt kardjukat,

egy nagy nemzeti hivatást is teljesítettek.

Magyarország presztízse

— Tisztelt Küllügyi Bizottság! Kétségtelen, hogy a fogserelem nélkül előrelátással, villámgyorsan kizárólag saját erőnkkel végrehajtott politikai és katonai

akció újból öregbítette Magyarország presztízst.

Emellett kapcsolataink régi barátainkhoz szorosabbra fonódtak, a nyugati nagyhatalmak megértéssel viseltetnek velünk szemben. Viszonyunk javult Jugoszláviával és nem adom fel a reményt arra, hogy Romániával is újból folytathatjuk a megértésre irányuló ama törekvéseket,

amelyek a kárpátaljai akció nyomán — hangsúlyozom, nem a mi

Mussolini üdvözlése

— Méltóztassék még megengedni, hogy e helyről is meleg, őszinte nagyirabecsüléssel üdvözöljem Mussolini miniszterelnököt

abból az alkalomból, hogy ma húsz éve alapította meg a fasiszta első harci alakulatát.

— Végezetül még csak azt kívánom megjegyezni, hogy nem hiszem, hogy a világbéke veszélyben forogna,

mindinkább világos lesz, hogy a politikai erőtevényezők egyensúlyba kerülnek, és az egymással szembeálló felek a mainál nagyobb megértést kell, hogy tanúsítsanak egymás jogos érdekeivel szemben.

Csáky István gróf külügyminiszter exposéját a bizottság tagjai több helyen élénk lelkesedéssel és helyesléssel fogadták.

A külügyminiszter exposéjához többen szölköztek hozzá, akik mindnyájan hangoztatták, hogy hála és

Teleki miniszterelnök üdvözlése a Magyar Élet Pártjában

Budapest, március 23. A Magyar Élet Pártja ma este értekezletet tartott. Vay László báró elnök bejelentette, hogy az értekezlet egyetlen célja, hogy üdvözölje a miniszterelnököt abból az alkalomból, hogy visszatért az anyaország kebelébe rutén testvéreink.

Teleki Pál gróf miniszterelnök megköszönve az üdvözlést, igen meleg szavakkal emlékezett meg arról a fáradhatatlan eredményes munkásságról, amelyet Csáky István gróf a közelmúlt időkben kifejtett, rámutatva arra, hogy a külügyminiszter hősiességét folytatva egészségi állapotával, dolgozott az eredmény érdekében.

Már a béketárgyalások idején meg volt győződve arról, hogy lassan feltámad a világ közvéleményének lelkiismerete és belátják a velünk történt igazságtalanságokat. A legteljesebb egyvetértésben vagyunk a tengelyhatalmakkal és Lengyelországgal. Barátaink támogatása mellett a magunk erős akaratának és bátorságának köszönhetően azt, ami történt. Rendkívül nagy elismeréssel emlékezett meg a honvédség teljesítményéről majd megállapította, hogy mind katonai, mind politikai szempontból presztízszünk gvarapodott, és sokkal jelentősebb tényezőivé vál-

MAGOLCSA
NAGY SANDOR
CIPÓ
különlegességei
Legolcsóbbak

Olyan testvériesen bántak a ruszin néppel, hogy ezzel jól megvetették alapjait a két nemzetiség békés, egymást megbecsülő, és az egymásra utaltságot érző, tehát tartós együttélésének.

hibánkból — megtorpanak.

— A Memel-vidék visszakapcsolásával évszázados német föld jutott vissza Németországhoz. A történelmi és néprajzi elv egyaránt érvényesült.

A versaillesi békeszerződés, amelyről a trianoni is mintázták, újabb lesújtó csapást kapott.

Nem is mulasztotta el a magyar kormány még tegnap délután kifejezésre juttatni a német kormány előtt szerencsekívánatait az újabb vérontás nélkül elért sikerhez, amelyet a birodalom kivívott magának a jóvátétel nehéz útján.

Elismerés illeti meg a magyar kormányt a külpolitikai vonalvezetésért.

Csáky külügyminiszter a felsőházban

Budapest, március 23. (MTI): A felsőház külügyi bizottsága csütörtök délután 5 órakor ülést tartott. Kánya Kálmán elnök néhány szóval üdvözölte a megjelenteket, majd Csáky István gróf tartotta meg az időszaki külpolitikai kérdéseket ismertető előadását, amely gondolatmenetében egyezt a Ház külügyi bizottságában tartott exposéval.

Hosszantartó élénk eljenzés és taps fogadta Csáky István fejtegetéseit. Az exposéhoz Róder Vilmos, Károlyi Gyula gróf, Prónay György báró szölköztek hozzá, majd Csáky István adta meg a kimerítő választ. Az ülés este háromnegyed 7 előtt ért véget.

tunk a közép-európai politikának, mint amilyenek csak egy évvel ezelőtt is voltak.

A pártértekezlet köszönettel vette tudomásul a miniszterelnök szavait s az elnök indítványára táviratilag üdvözölte Csáky István gróft.

Az értekezletet pártvezetői követte.

VIGSZINHÁZ

Izig-veíg magyar, mesteri alkotás!

Bováry Géza

első magyar filmje!

Tiszavirág

Irta: BIBÓ LAJOS.

Zene: BUDAY DÉNES.

Főszereplők:

Tolnay Klári, Lehotay Árpád, Ólvedy Zsóka, Juhász, Símó Margit, Rózsashegyi, Gregus, Hosszú

Bemutató ma!

A felszabadult Memel határtalan lelkesedéssel fogadta Hitler kancellárt

A német csapatok csütörtökön reggel bevonultak a Memel vidékre — A kancellár este visszautazott Berlinbe

Memel, március 23. Csütörtökön reggel 5 órakor német csapatok Tilsitben átlépték a Luise- királyné hidat és bevonultak a felszabadított Memel-vidékre.

A lakosság részben már éjjeli 3 órától kezdve várakozott a hídon, hogy megérje a német csapatok bevonulását a Memel-vidékre.

A hídon a litván államcimer helyén a birodalom felségjele üdvözölte a csapatokat.

A német csapatok csütörtökön reggel röviddel nyolc óra után megérkeztek Memel városába. A lakosság kitörő örömmel fogadta őket.

Már szerdán este megérkeztek Memelbe a rendőrség és az SS-egységek gépesített alakulatai.

Himmler birodalmi SS-vezető és a német rendőrség főnöke éjjeli felé Memelbe érkezett.

Dr. Neumann, a memeli németek vezetője, csütörtök reggel 7 órakor nagy tömegtől lelkesen üdvözölve gépkocsin Memelen át Tilsitbe érkezett. Kézzel ezután megöjt dr. Frick birodalmi belügyminiszter és Erich Koch, Kelet-Poroszország kerületi vezetője.

Pár perccel ezután bevonult az első gépkocsioszlop a birodalmi belügyminiszter vezetésével, vám- és ültelvizsgálat nélkül a Memel-vidékre.

Örömmel és a hajók szívesen kísérték ezt a jelképes akaszt.

Azután a párt alakulatai lobogó zászlókkal átvonultak a volt határon.

Hitler vezér és birodalmi kancellár csütörtökön délelőtt 10 óra körül Memel elé érkezett. A „Deutschland“ páncélhajó a kísérő német hadihajókkal a memeli kikötőben horgonyzik.

Csütörtökön tíz óra előtt a német flotta első egységei megérkeztek az itteni kikötőbe és ezzel egyidejűleg a haditengerészet repülőgépei keringtek a város felett.

Röviddel ezután partra szálltak a haditengerészet első csapatai.

A haditengerészet és védő disz- alakulata a kikötőben felsorakozott Hitler kancellár fogadására.

Hitler vezér és birodalmi kancellár 13 óra 30 perckor elhagyta a „Deutschland“ páncélhajót és a Leopard torpedóhajó 14 óra körül érkezett a memeli kikötőbe. A lakosság páratlanul lelkes fogadást rendezett felszabadítójának.

Memel, március 23. Hitler vezér és kancellár 14.04 órakor a hajókürtök hűgása közben elhagyta a Leopold torpedóhajót és partraszállt. A parton dr. Neumann, a memeli németek vezetője üdvözölte

a vezért és birodalmi kancellárt. Memel felett német légierő egységei keringtek, a harangok zúgtak és a lakosság ezt kiáltotta:

Köszönjük vezérünknek!

Hitler üdvözölte a memeli németek rendfenntartó szolgálatának embereit és a zenekar hangjai mellett elvonult a tengerészek díszszázada előtt. A kancellár, valamint kísérete ezután gépkocsiba szállt s lassú menetben az ujjongó tömeg sorfala között Memel városba hajtatott.

Hitler kancellár beszéde Memel népéhez

Memel, március 23. A memeli színház előtti téren összegyűlt hatalmas tömeghez Hitler kancellár a színház erkélyéről beszédet intézett. Beszéde során üdvözölte a házához visszatért Memel-vidéki németeket és köszönetet mondott nekik bátor magatartásukért. Beszéde során kiemelte Memel vidéknek, mint határországnak feladatait és hangsúlyozta, hogy

az elmúlt év nyomorúságai és szenvedései a jövőre nézve tanulságokká váltak.

A németeknek nem áll szándékukban, hogy a világnak szenvedést okozzanak, — mondotta végül. — Egyedül azt a szenvedést akarják jóténni, amelyet a világ a nemzeteknek okozott. A birodalmi vezér és kancellár beszéde után ismét visszahajtatott a kikötőbe.

Ha
MÁRCIUS 20 ÉS
APRILIS 5 KÖZÖTT
egy
VIM
szóródobozt
VÁSÁROL,
SZAPPANT

INGYEN KAPEGY
SUNLIGHT
SZAPPANT
1/40 KG.

III. Viktor Emánuel olasz király és császár trónbeszéde

a fasiszta szervezetek megalapításának huszadik évfordulóján

Róma, március 23. Csütörtökön ünnepelte Olaszország annak a napnak huszadik évfordulóját, melyen Mussolini a milánói San Sepolcro-téren lévő kereskedő egyesület helyiségeiben megalapította a fasiszta-párt első szervezeteit, a harci fasisztákat. Ebből az alkalomból egész Olaszország ünnepi díszet öltött.

A huszadik évforduló ünnepségei délelőtt 10 órakor kezdődtek az új fasiszta törvényhozó testület megnyitásával. A fasiszta kamara és a szenátus tagjai együttes ülést tartottak, amelyen meghallgatták a király és császár trónbeszédét. A fényes királyi mezelet a parlament előtt ünnepélyesen fogadták, majd

az ülésteremben III. Viktor Emánuel király és császár elmondotta trónbeszédét.

Az ülést fél 11 órakor Constanzo Ciano gróf, a fascho házának új elnöke nyitotta meg, majd az uralgó felállott trónjáról és a következőket mondotta:

— Nagy örömmel szolgál, hogy megnyithatom az olasz törvényhozás harmincadik ülését. A huszonkilencedik ülésnek és a mostani megnyitása között ugyanis olyan események játszódtak le, amelyek hatalmasra tették nemzetünket. A birodalom meghódítása természetesen óriási befolyással volt külpolitikánk irányvonalára. A Népszövetség által ellenünk

elrendelt szankciók a Népszövetségből való kilépéshez vezettek. Európa nagyhatalmai közül elsősorban Németországgal kötöttünk 1936 októberében rendkívül szoros baráti kapcsolatokat a két ország politikai, közgazdasági és kulturális viszonyában.

— Ezek a kapcsolatok, amelyeket általában berlin-római tengely alatt emlegetnek,

teljesen megfelelnek a két nemzet életszükségletének.

Később ezen politikánkat kiterjesztettük Tokió — Budapest és Mandzsukuo bevonásával egy világpolitikai szövetséggé.

— Végül pedig elismerték afrikai hódításunkat Angliában is, jó viszonyra léphettünk és rendeztük mindazon kérdéseket, amelyek birodalmainkat elsősorban az Európán kívüli politikai vidékeken érdeklik.

— Különösen jó barátság fűzi kormányomat Magyarországhoz, Lengyelországhoz és jó baráti viszonyban állunk Albániával, Jugoszláviával és Svájcjal is.

— Ami Franciaországot illeti, kormányom a múlt év december 17-én mindazon problémákat közzölte a francia kormánnyal, amelyek a jelen pillanatban a két országot egymástól elválasztják.

A király és császár ezután megállapította, hogy fasiszmus nélkül Olaszország fejlődése sohasem ve-

Hungaria filmszínház

Telefon: 24-71. szám.

Ma másodsor Luise Rainer, Fernand Grévet és Miliza Korjus gyönyörű romantikus filmje:

A NAGY KERINGŐ

Kezdés: 5, 7, 9 órákor!

Híradóban: Hős honvédeink bevonulása Kárpátalján és találkozás a lengyel katonasággal az új közös határon. Hitler Prágában és visszaérve az ünnepelő Berlinben.

AZ APOLLOBAN

Ma is - d. n. 5, 7, 9 órakor

Wallace Beery izgalmas filmje, a

Hét tenger kikötője

és Híradó!

zethetett volna olyan fényes sikerhez. Majd a következő szavakkal fejezte be beszédét:

— Európának a jelen pillanatban még nincsenek és egyhamar nem is lesznek olyan idők, amelyek kefék könyűeknek nevezhetünk, — ez bizonyítja mindenekelőtt azon természetellenes alkotások teljes összeroppanása, amelyek a világháború után születtek.

— Azonban éppen a nehéz idők ezek, amelyek a népek karaktereit kifejezésre juttatják. És éppen

ezért
semmiféle kétség sincsen benne az olasz nép jövőjét illetően.

— Ezt a jövőt nemcsak fegyverek garantálják, hanem az állandóan növekvő és állandóan egységesebb nemzeti öntudat is, amely elő van készítve a háború kemény próbáira, de éppen így boldogan várja a békét is.

A király szavait szünni nem akaró tapsal fogadta az új fasiszta törvényhozás képviselőinek tábor

Ribbentrop német külügyminiszter sürgönye gróf Teleki Pálhoz és gróf Csáky Istvánhoz

Budapest, március 23. Kárpátaljának a magyar hazához való visszacsatolásának befejezése alkalmából Joachim von Ribbentrop német birodalmi külügyminiszter, az alábbi táviratot intézte gróf Teleki Pál miniszterelnökhöz és gróf Csáky István külügyminiszterhez:

Teleki Pál gróf magyar királyi miniszterelnök úr Önagyméltóságának Budapest.

Különös örömmre szolgál, hogy Kárpátaljának Magyarországgal való újraegyesülésének most már befejezett ténye alkalmából Nagyméltóságodnak őszinte szerencsekívánataimat fejezhetem ki eme Ma-

gyarországra nézve oly jelentős eseményhez. Ribbentrop.

Gróf Csáky István külügyminiszter úr Önagyméltóságának, Budapest.

Kárpátaljának Magyarországgal való újraegyesülésének most már befejezett ténye alkalmából kérem Nagyméltóságodat, fogadja legőszintébb és legszívélyesebb szerencsekívánataim kifejezését. Ribbentrop.

A magyar miniszterelnök és külügyminiszter táviratilag meleg köszönetet mondott a német külügyminiszternek a birodalmi kormány magyar-barátságára eme ültetést.

Nem sikerül a német-ellenes blokk

Belgium önmaga gondoskodik függetlenségének megvédéséről

Brüsszel, március 23. Német TI: Hivatalos belga körökben a következők közlik az angol kormány-
nak azokkal a fáradozásaival kapcsolatosan, amelyeknek célja, hogy többőt létesítsenek Németország ellen.

Belgiumot egyetlen időpontban sem érintették azok a diplomáciai tárgyalások, amelyeket Anglia az utóbbi időben különböző országokkal folytatni próbált. Sem angol sem pedig francia részről nem történt ebben az irányban lépés a belga kormánytól.

Belgium távol tartja magát az ilyen kombinációktól és türelmül kifart függetlenségi politikája mellett.

Egyébként hivatalos belga körökben azon a meggyőződésen vannak hogy az angol akciónak nem lesz sikere. Belga hivatalos részről kormányoknak minősíthető azokat a külföldi lapokban terjesztett híreszteléseket, amelyek szerint Belgiumban a nemzetközi helyzetre való te-

kintettel bármiféle katonai intézkedések történtek volna.

London, március 23. Német TI: Hírhelyes helyről a tervezett négyhatalmi nyilatkozat ügyében jelenleg folyó diplomáciai tárgyalásokkal kapcsolatban közlik, hogy a helyzet még teljesen áttekinthetetlen s eddig még semmiféle konkrét eredményt nem sikerült elérni.

Még nem tudják, hogy a kormány mikor lesz abban a helyzetben, hogy közölhesse a tárgyalások eredményét a parlamenttel.

London, március 23. Német TI: Londoni politikai körökben általában az a benyomás, hogy az utóbbi napok diplomáciai tevékenysége francia-angol pótegyezményt eredményezhet, amelyben mindkét ország kötelezi magát, hogy

Hollandia, Belgium vagy Svájc elleni támadás esetén kölcsönösen támogatják egymást.

Valószínűnek tartják, hogy ezt a pótegyezményt angol-francia leváltás alakjában kötik meg.

Ot szakaszból áll a Németország és Szlovákia között létrejött védelmi szerződés

Befejeződtek a gazdasági tárgyalások is

Berlin, március 23. Berlinben most teltik közé Németország és Szlovákia között létrejött védelmi szerződést, amelyet német részről Ribbentrop, szlovák részről Tiso, Tuka és Duresánszki írtak alá. Az egyezmény öt szakaszból áll és a következőképp hangzik:

1. A német birodalom átveszi a szlovák állam politikai függetlenségének és területi sérthetlenségének védelmét.

2. A német birodalom által elvállalt védelem érvényesítése céljából a német véderőnek mindenkor meg lesz a joga hogy a szlovák állam nyugati határától

a Kiskárpátok keleti pereme, a Fehér-kárpátok keleti szegélye és a Javorinik hegység keleti pereme által határolt övezetben katonai berendezéseket létesítsen és azokat általa szükségesnek tartott létszámmal megszállva tartsa. A szlovák kormány megszerzi a német véderőnek ezen katonai berendezések létesítése számára szükséges területeket. Hozzájárul a szlovák kormány olyan szabályozáshoz, amely biztosítja a német csapatok vámentes ellátását és a katonai berendezések számára szükséges, a birodalomból szállítandó anyagok vámentes-

ségét. Az ismereteltől öve a német véderő gyakorolja a katonai szükségjogokat.

3. A szlovák kormány saját katonai erőt a német véderővel szoros egyetértésben vezetli.

4. A védelmi viszonyoknak megfelelőleg a szlovák kormány külpolitikáját mindig a német kormánnyal szoros egyetértésben vezetli.

5. A szerződés azonnal életbelép és 25

évig érvényes. A határidő letelte előtt a két kormány idejében érintkezésbe lép a meghosszabbítás tekintetében.

Németország és Szlovákia között a gazdasági tárgyalások is befejeződtek s a megegyezést már alá is írták. A megegyezés a szlovák pénzügyre, a szlovák valutaalap létesítésére, a szlovák vámhatárok megállapítására és azonkívül több politikai kérdésre is vonatkozik.

A magyar hadsereg az Ung völgyétől nyugatra több pontot megszállt, hogy biztosítsa az Ung völgyében futó vasúti vonalat

Budapest, március 23. (MTI): A kárpátaljai magyar csapatok az Ung völgyében futó

vasúti vonal szükségessé vált biztosítása céljából ma néhány pontot az Ung völgyétől nyugatra megszálltak.

Mint ismeretes, Szolevnszko és Kárpátalja között sohasem lett a határvonal megállapítva, ami állandó surlódásokra adott alkalmat már a múltban is. A nyugalom most helyreállt, de hogy a jövőben is ki legyen zárva minden vita, magyar-szlovák vegyesbizottság fogja a végleges határvonalat megállapítani.

Ebből a célból a magyar kormány érintkezést keres a pozsonyi kormánnyal.

Budapest, március 23. (MTI): A pozsonyi kormány külügyminisztere tiltakozó táviratot intézett a m. kir. külügyminiszterhez abból kifolyólag, hogy a magyar csapatok Kárpátaljáról szlovák területre

nyomultak volna be s ott hadműveleteket végeznek.

Gróf Csáky István külügyminiszter válaszlát a szlovák külügyminiszternek s haladéktalan vizsgálót ígért, amelynek eredményéről majd tájékoztatni fogja a szlovák kormányt. Egyúttal felhívja a pozsonyi kormány figyelmét arra, hogy

Szolevnszko keleti határa sohasem volt megállapítva

s lehetséges, hogy ebből a körülményből keletkezett valami helyi vita a magyar és szlovák katonaság között.

Katonai operációkról azonban szó sem lehet

és már ennél fogva is egyes külföldi hírfügynökségek azon állítása, hogy a magyar csapatok német biztatásra, vagy a birodalom csendes beleegyezése mellett folytatnának hadműveleteket Kelet-Szlovenszko-ban, állátszó cézzal támasztott szemenszedett hazugság.

Chamberlain miniszterelnök az európai helyzetről

London, március 23. Az alsóházban Attlee örnagy a munkáspárti ellenzék vezére napirenden kívüli felvilágosítást kért a miniszterelnöktől az európai helyzetről. Chamberlain miniszterelnök válaszában ezeket mondta:

— A német kormány legújabb eljárása azt a kérdést vetette fel, vajon nem törekszik-e a kormány egymást követő erőfeszítések útján Európa feletti uralomra, sőt talán ezen továbbmenő célokra is. Ha helyes a német kormány szándékainak ez az értelmezése, akkor az an-

gol kormány kénytelen kijelenteni, hogy ezek a kísérletek épp úgy, — mint a múltban, most is sikeres elintézésre hívná ki Angliát és mindazokat az országokat, amelyek ragaszkodnak szabadságukhoz. Kizárólag arról van szó, hogy nem tűrhetünk olyan eljárást, amelynek során független államokra erőszakos fenyegetéssel olyan nyomást gyakorolnak, hogy függetlenségük feladására kényszerítik őket. Elvagyunk tökélyre, hogy minden hatalmunkban álló eszközzel megakadályozzuk az ilyen eljárás kísérleteit.

XI. Pius pápa magyar nyelven üdvözölte a váci zarándokokat

Róma, március 23. XII. Pius pápa esztörtökön a váci egyházmegye 700 zarándokát fogadta általános kihallgatáson. Amikor a Szent Atya a terembe épült, a magyar zarándokok lelkes éljenzéssel fogadták. A pápa magyar nyelven szólott a zarándokokhoz s ezeket mondotta:

— Dicsértessék az Ur Jézus Krisztus! Kedves Magyar Gyermekeim! Szeretettel és őszinte örömmel fogadunk Benneteket Magyarország nagy Asszonyának hű népét az Atya házában.

A Szent Atya szavait a magyar zarándokok kitörő lelkesedéssel fogadták. A pápa ezután fohással fordult Szent Istvánhoz, Szent Imréhez, Szent Lászlóhoz, Szent Erzsébethez és Boldog Margitához, főleg pedig Magyarországot védasszonyához és közbenjárásukat kérte az or-

szág boldogulásáért és békejéért. Majd az Urhoz fohászolva kérte, erősítse meg a jelenlevőkben a hitet és árasssa el őket szeretetével. Végül annak az óhajlásának adott kifejezést, hogy Magyarországot a Szent Atya megáldásának megértés alapján a szociális igazságosság alapján a külső és szociális igazságosság alapján a belső békét, majd apostoli áldását adta a jelenlevőkre és egész Magyarországra.

Beszédét a következő magyar szavakkal zárta be:

— Éljen Magyarország, éljen Mária országa, az eucharisztikus Jézus szeretete legyen Veletek.

XII. Pius pápának ez volt az első nyilvános kihallgatása. A pápa zarándokokhoz első ízben szólott magyar nyelven.

Földrengés Debrecenben...

Csütörtökön reggel erős földrengés ébresztette fel Debrecen -- Két erős földrengés mozgatta meg a házakat -- Mozgó képek, vázák, virágcserepek a debreceni lakásokban -- A városháza egyik szobájának mennyezete megrepedt, több kémény összedült

Helyszíni „közvetítés” az izgalmakról

Debrecenben csütörtökön reggel földrengés volt...

Két erős lökést észlelték a város lakói hajnali négy órakor és háromnegyed 7 órakor. A két lökés egyenként nem tartott még fél percig sem, de jelenségeiben elvitathatatlanul félelmetesek voltak.

A városban érthető felháborítást okozhatott a megdöbbentő jelenségű földrengés és a reggeli

órákban már javarészt ébren levő munkába indulók között ijedelmeket keltett. Az első pillanatok megdöbbentése és megrettenése után a megnyugvó város izgatottan beszélt meg a „debreceni földrengés” eseményeit.

Az egyetemi földrajzi intézet meteorológiai állomása a földrengésekkel kapcsolatban a következőket jelentette:

settenkedő, de elszánt lépésekkel surrant az ebédlozsekrény felé. Amikor felvette támadó és harcias testállását, hirtelen kirántotta az ajtót és elkiáltotta magát:

— Fel a kezekkel és kifelé! Nem jött senki. Mert nem volt senki.

A felesége csendesen megszólalt: — Nem is lehetett ott senki, mert be se férne.

Különbözik a reggeli piacon is megéreztek a földrengést. A piaci árusok kosarai, állványai is megindultak és a kofák között határozottan kisebb fokú pánikot keltett a szokatlan jelenség.

A földrengés és a reggeli kupica pálinka

Az egyik Piac-utcai házban lakó lakatosmester reggel — szokása szerint — egy kis gyomorerosítót erősítette meg magát a napi munka kezdetén. Eppen akkor lépett ki a vendéglő ajtaján, amikor megkezdődött az első lökés. Hirtelen megtántorodott és a fal felé dőlt.

Kétségbeesetten morfondírozott

magában:

— Öregszem. Már egy kupicával is megárt.

Meg volt győződve arról, hogy becsípett.

Pedig minden reggel megitta a porciót és soha sem ártott meg.

Elkeseredve emeli fel tekintetét az ég felé és meglepődve látja, hogy a régi Hungária épületén megmozdul a kitért karú szobor. Első pillanathban csak növekszik elkeseredése, de azután észbekan. Itt valami nincs rendben. Körülötte már morajlik az ébredő utca és megindul a szó:

— Földrengés...

Ez megnyugtatta. Ezentúl is megissza a reggeli kupica erősítőt.

Szellemek...

Befejezésül egy kis „földrengési” jelenet.

A földrengés ágyban talált. A kislányom vette észre először a „megmozdulást”. A moraj felébredtet és kíváncsian fordulok a szoba közepén megmerevedő kislányomhoz:

— Mi történt?

A szája mozog, a keze bizonytalanul jár. Hang azonban nem jön ki rajta.

Nagynehezen erőt vesz magán és sejtelenesen sugja felém:

— Szellemek!

Valószínűleg az önmaguktól kinyitott szekrényajtók ébresztették benne ezt a megingathatatlan meggyőződést.

Igy történt az Úr 1939-ik esztendőjében a debreceni földrengés, amely mindössze egy fél percig tartott...

(k. L.)

Hivatalos jelentés

Debrecenben ma reggel 6 óra 45 perc körül, a város egész területén földrengést érezték. A földrengéseket mindenütt észlelték, néhol egyet néhol pedig többet. Sokan álmukból riadtak föl és az volt az érzésük mintha a ház előtt súlyos tehergépkocsi haladna el s az rázná a talajt. Igen sokan hallottak földalatti morajt, amelyet távoli agyvidörgéshez, de főleg dühörgéshez hasonlítottak. Az ablakok megrezdültek, aítók megmozdultak, a falakon levő képek és egyéb tárgyak megmozdultak, a szekrényben levő edények összecsendültek stb. A lökéseket általában véve alulról fölfelé irányúnak érezték. A rengés néhol kisebb károkat is okozott.

A Deák Ferenc-utca 6. sz. alatt a Piac-utca 32. sz. alatt kémény dőlt le, néhány helyen a fal megrepedt, így a Piac-utca 42. sz. alatt, a Pannónia-szállóban és a városházán. Kisebbszámú lakóházakban számos helyen tapasztaltak.

Debrecen környékén a Mátáról Vámspércséről, Nagylétáról, Hosszúpályi, Almós, Bagamér, Nyírábrány és Kokad községekből érkeztek jelentések a földrengésről. — Ezekben a községekben is több helyen ledőltek a gyenge kémények, a vályogfal pedig néhány helyen megrepedt. Az Országos Földrengéstanügyi Observatórium igazgatójától, dr. Simon Bélától nyert értesülés szerint a budapesti Observatórium készüléke a lengést 6 óra 41 és fél perckor jelezte, melynek félszke

Budaentől 300 km-re délkeleti irányban volt, tehát Erdély és az Alföld érintkezési vonala táján.

A műszer maximális kilengése Budapesten 13 mm. volt. A rengést a Tiszántúlon Tokajtól Békésig terjedő terület észlelte. Ez a vonal képezi a rengés nyugati határát. A rengés minden valószínűség szerint az Alföld délkeleti határán húzódó tektonikus törésvonal mentén bekövetkező tömegmozdulás következménye volt. Erőssége minden valószínűség szerint fölünk délkeleti irányban növekedett. Ezzel kapcsolatban felkérjük mindazokat, akik a rengést észlelték és eddig ezt még nem jelentették, szíveskedjenek ezt vagy hozzájuk (telefon 25-00, mellékállomás 48), vagy pedig az Országos Földrengéstanügyi Observatóriumhoz, Budapest, Deák Ferenc-u. 12. sz. alá jelenteni.

Debrecen a földrengés lázában

A délelőtti órákban Debrecen utcáin, kereskedésekben, hivatalokban és egyéb helyeken másról sem beszéltek az emberek, csak a földrengésről. Érthető is ez, mert Debrecenben — amint azt illetékes ha-

lyen megérdeklődöttük — kétszáz esztendővel ezelőtt volt az utolsó hasonló méretű és erejű földrengés. A beszédtema természetesen az egyéni élmények elbeszélésében kristályosodott ki a legjobban és egymás után keltek életre a „földrengéssel kapcsolatos tapasztalatok”

Látható következménye is volt a debreceni földrengésnek. Több ház kéménye összedült, így a Deák Ferenc-utca 6. szám alatti házban két kémény, a régi Hitelbank épületén egy kémény, míg a város északi részén több kémény dőlt össze. Több ház oromzatán repedés támadt, különösen ahol az átvonuló földrengés erősebb rezgésekkel járt és ahol a házak gyengébb állapotban voltak. Több házból lehullott a vakolat, megrepedt a fal, a városházán az egyik mennyezet észlelhető repedés, de általában a rengések csak kisebb károkat okoztak. Emberéletben nem esett kár. Sem a tűzoltóság sem a mentők nem vonultak ki a rengésekkel kapcsolatban és nem volt szükség egy esetben sem arra, hogy segítséget nyújtsanak.

Megszólalnak a posta vészcsengői

Az egyik érdekessége a rengésnek, hogy a reggeli órákban a posta páncélszekrényeinek vészcsengői hirtelen megszólaltak. Természetesen a hirtelen felszűrő vészcsengők felzavarták az egész postát és mindenki összeszaladt a vészcsengők hangjaira. Az azonnal megindult vizsgálat kiderítette, hogy a vészcsengőket a földrengés szólaltatta meg, mert a rendkívül érzékeny szerkezetnek elég volt az a rezgés, amely kimozdította őket a megszokott helyükből.

A lakásokban is megmozdult minden könnyen mozgatható tárgy. A vázák, virágcserepek megmozdultak, a képek megmozdultak a falon, a bútorok, leginkább a szekrények ajtaja kinyitott, a fali órák megálltak. Röviden: a gyengébb idegzetűeknek megfélemlítő jelenségekkel járt a debreceni földrengés, de az erősebb idegzetűek is meghökkentek a szokatlan jelenségre és a házakban az emberek tömegesen rohantak ki a lakásukból, hogy a biztonságosabb szabad levegőn várják be a „fejleményeket”.

Tolvajkeresés

A Cegléd-utca 8. szám alatti ház egyik lakásában a család a szekrényből származó edénycsörgésre ébredt. A ház feje hirtelen megéledt. Felesége felé elkomorult arccal sugja:

— Tolvaj!

Azután a tettek mezejére lépett. A sarokból felkapta sötétbőjtjét és

Tízévi fegyházra ítélte a budapesti törvényszék a férjgyilkos Hönig Sándornét,

aki évekig tartó viszálykodás után agyonlőtte alvó hitvestársát

Budapest, március 23. A budapesti törvényszék Krayzell-tanácsa csütörtökön tárgyalta azt a gyilkosság bűnperét, amelynek vádlottja Hönig Sándorné volt, aki a múlt év júniusában három revolverlövéllyel meggyilkolta férjét, Hönig Sándor jómódú textilkereskedőt.

Hönigé a vádlat felolvasása után kijelentette, hogy nem érzí magát bűnösnek s nagyon esodálkozik, hogy ilyen kérdést intéznek hozzá. Azután a következő vallomást tette, 1914-ben ment férjhez s férje az utóbbi hetekben elhidegült tőle. Naprendben volt közöttük a veszekedés. Június 16-án a férje arra kérte, hogy legyen öngyilkos. Elő is vette revolverét és meg akarta tanítani feleségét a revolver kezelésére.

— Később megtudtam, — folytatta vallomását a vádlott asszony — hogy a férjem egy táncosnőnek tart fenn külön lakást. Szemérem vettem, hogy a tőlem kért tízezer pengőt nőkre költi el. Mégsem bírtam otthagyni a férjemet, mert szerettem.

Ezután a gyilkosság napjának eseményeire lért át. Akkor a férje későn ment haza és ismét heves jelenetek voltak közöttük, de a gyilkosságról tudni sem akar. Elmondotta, hogy a mérge már el volt készítve s az asszony bevette. Kilenc nap múlva tért eszméltre a Rókusban s ott tudta meg, hogy rálőtt férjére.

— En ezt nem tehettem, — mondja a vádlott, — hiszen a férjemet szerettem legjobban a világon. A veronára a férjem adott pénzt.

Ezzel véget ért Hönig Sándorné kihallgatása s az elnök az igazságügyi Orvos-Tanács szakvéleményét ismertette, amely szerint a vádlott büntetőjogilag beszámítható, nem elmebeteg, de kétségtelesen hisztériás egyén. A eszelemény elkövetésekor szabad akaratában korlátozva volt.

Magánmagán tanuvallomások kísértettek

ezután, majd a bizonyítási eljárás lefolytatása után dr. Mészáros Miksa királyi ügyész halálbüntetés kiszabását kérte a gyilkos asszonyra. A perbeszédnek elhangzása után a törvényszék bűnösnek mondogta ki Hönig Sándornét hitvestársára elkövetett szándékos emberölés bűntettében és ezért öt tízévi fegyházbüntetésre ítélte. Az indokolás szerint a bizonyítékok alapján szándékos emberölés bűntettében kellett bűnösnek kimondani a vádlottat, mert minden kétséget kívül megállapítható volt, hogy ő oltotta ki férje életét.

Az ítélet ellen úgy a királyi ügyész, mint a vádlott és védője fellebbezést jelentettek be az ítéletábrólhoz.

A VIZSGALÓBÍRÓ GYILKOSSÁG BÜNTETTE MIATT LETARTÓZTATTA A SOROKSÁRI VENDEGLŐS HÁZASPÁRT

Soroksár, március 23. Mint haláláról. Mint ismeretes, Soroksáron a Németh-féle vendéglő udvarának a kútjában holtan találták a 63 éves jómódú asszonyt, aki évekkel ezelőtt vendéglős volt, majd vendéglőjét ráíratta Németh Boldi zsárra és feleségére azzal a kikötéssel, hogy ha haláláig gondozzák és tisztességesen temessék el. Néhány nappal ezelőtt özvegy Pilcz Henrik-né eltűnt, amikor keresni kezdték, a kútban holtan találták meg. A csendőrök őrizetbe vették a nyomozás adatai alapján Németh Boldi zsárra és feleségére, akiket Buglutz László vizsgálóbíró hat órán keresztül hallgatott ki s végül gyilkosság bűntettének gyanúja címén mindkettőjüket e'ozetes letartóztatásba helyezte. Németh Boldi zsár és felesége felfolyamodást jelentett be a vádtanáchoz.

Az önakasztás után két napra gégeroncsolás következtében meghalt egy balmazújvárosi asszony

Néhány nappal ezelőtt tragikus öngyilkosság történt Balmazújvárosban. Kiss Gáborné, született Gál Julianna már évek óta súlyos beteg volt és az orvosok kijelentették hozzátartozóinak, hogy betegsége gyógyíthatatlan. Az ötvennyolc éves asszony az utóbbi napokban annyira elkeseredett, hogy öngyilkosságra határozta el magát. Többször meg is kísérelte, hogy eldobja magát az életet, de a hozzátartozói éber figyelemmel őrködtek felette. Hétfőn délután Kiss Gáborné, amikor senki sem tartózkodott a lakásban, ruházárító kötéssel felakasztotta magát a gerendára.

Egyik rokona csak jó néhány perc elteltével ment be a szobába, ahol remülten látta a gerendán függő asszonyt. Nyomban levágta a kö-

télről s azonnal orvost hívtak, aki megállapította, hogy Kis Gábornéban még van élet. Sikertől is nagynehezen eszméletre téríteni és lefektették. Kiss Gáborné azonban ettől kezdve egyetlen szót sem beszélt, letargikusan fektült az ágyában s percről percre növekedtek a fájdalmak. Két nap múlva, szerdán a késő esti órákban kiszenvedett. Az orvos megállapította, hogy halálát gégeroncsolás okozta.

Az esettel kapcsolatban a csendőrség megindította a nyomozást, — majd értesítették a debreceni királyi ügyészséget, amely megadta a temetési engedélyt, minthogy a nyomozás adatai szerint minden kétséget kizáróan öngyilkosság történt.

Április 22.-én lép érvénybe a Budapesti Nemzetközi Vásár ötven százalékos utazási jegykedvezménye

Budapesti tudósítónk jelenti: A napokban megkezdődtek az április 28-án megnyíló Budapesti Nemzetközi Vásár építkezései. A nagy állami beruházások, valamint az ország területének kétízben is történt megnagyobbodása folytán az április 28.—május 8. között megartandó Budapesti Nemzetközi Vásár is lényegesen nagyobb területet fog elfoglalni, mint tavaly. Az illetékes hatóságok részéről már jóváhagyott tervek szerint a vásár az idén el fogja foglalni a Városligetnek szinte minden nagyobb térségét és útvonalát úgy, hogy a vásárváros és a Városliget területe idestova egy fogalmat fog jelenteni.

A vásáron mintegy 1500 magyar ipari cég mellett, hivatalos állami pavillonnal részt fognak venni Olaszország, Jugoszlávia, Albánia, Lengyelország és számos távolkeleti és tengerentúli állam is. Különösen díszesnek ígérkezik az anyaországához visszatért területek gazdasági

életének első ízben való bemutatására rendezett „felvidéki kiállítás”.

A Budapesti Nemzetközi Vásár vidékről érkező látogatói ezévesen is 50 százalékos vasúti jegykedvezményben részesülnek. A kedvezmény a vásárigazolvánnyal ellátott helyi közönség részére már április 22-től kezdve lép érvénybe. Az utazási igazolványok a vásár főképviseleténél és a Menetjegyirodánál már beszerezhetők.

A vásárigazolványhoz ez évben utalványt csatoltak, amelynek ellenében április 27-ig a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamaránál és a Székesfővárosi Idegenforgalmi Hivatalnál, ezt követően a vásár befejezéséig, vagyis május 8-ig a vásár jegypénztáránál díjmentesen szolgáltathatják ki a budapesti látványosságok, színházak, szórakozóhelyek stb. kedvezményes látogatására jogosító szelvényfüzetet.

Május 16.-án iktatják be a Tiszai Evangélikus Egyházkerület új püspökét

Miskolc, március 21. A Tiszai Evangélikus Egyházkerület presbitériuma kedden délelőtt 11 órakor az egyházközség tanácstermében homrogdi Lichtenstein László főispán, egyházkerületi felügyelő és Duszik Lajos főesperes, püspökhelyettes elnöklésével ülést tartott.

Az ülésen az egyházkerületi presbitérium elrendelte a püspöki szék betöltésére vonatkozó szavazást. A szavazásra jogosult egyházközségek és tanintézetek szavazatainak beküldési határidejét április 26-án déli 12 órában állapították meg. A presbitérium szavazatszedő bi-

zottságot küldött ki, melynek elnöke Bruckner Győző dr. jogakadémiai dékán, egyházfelügyelő, tagjai pedig Gömör János kassai felügyelő, Hibbey-Hosztlyák Albert díógyőri felügyelő, Maurer Károly nyíregyházi felügyelő, Baráth Károly rimaszombati felügyelő, Vargha János abaujszántói esperes és Bartus Dezső dr. egyházkerületi ügyész. Amennyiben a szavazás eredménnyel jár, akkor a Tiszai Evangélikus Egyházkerület új püspökét május 16-án iktatják be hivatalába.

Ötévi dologházra ítelt a debreceni tábla egy tolvajt,

aki feltételes szabadonbocsátása idején is lopott

Notórius tolvaj állott esütörtökön a debreceni ítélőtábla Barankay-tanácsa előtt. Balázs József 36 éves debreceni szövősegéd volt, aki lopás miatt már 2 és fél évet töltött fogházban, 8 évet pedig dologházban töltött és legutóbbi lopását is akkor követte el, amikor 5 évi dologház kitöltése után feltételesen szabadságra engedték. Balázs 1937 decemberében szabadult ki a dologházból és holott nem volt engedélye a Debrecenből való eltávozásra, azonnal Békéscsabára utazott, majd oláhországi rokonait látogatta meg. Békéscsabán megismerkedett egy Kemény Margit nevű lánnyal, akit szövésre tanított és később el is jegyezte. Hogy keresetét biztosíthasson magának, be kellett jönnie Debrecenbe frataiért. Kerékpáron jött 1938 július elején és el is tévedt úgy, hogy Szajolba került. Innen július 3-án este bement Törökszentmiklósról, ahol az eső elől egy ház cserze alá állt. Később be akart menni a házba vizet kérni, de nem találta otthon senkit. Ekkor meg-

győződött róla, hogy az istállóban sincsen senki, majd betörte az egyik ablakot és bemászott a szobába. — Felforgatta az egyik lakást, majd végre a szublóban ráakadt a pénzes kazettára. Talált benne 1143 pengőt és ezt azonnal magához is vette. Bejött Debrecenbe, ahol kiöltözött és így ment vissza Békéscsabára.

A nyomozó hatóságok keze azonban hamarosan utól érte a notórius tolvajt és a debreceni törvényszék elé állították. A törvényszék Balázs Józsefet visszautalta a dologházba és ennek legrovidebb időtartamát 5 évben állapította meg.

A táblai tárgyalásra szuronyos fogházor kísérte fel Balázs Józsefet aki tagadta bűnösségét. A tábla ezzel szemben megállapította a tolvaj bűnösségét és a törvényszék ítéletét helybenhagyta. Az ítélet nem jogerős.

FIGYESSEN ELŐ

A „DEBRECZENI UJSÁG”-RA!

fizetni?... Nincs... semmim sincs...

— És szétárta a két karját.

— Nincs? — nevetett gúnyosan Slajmi. Hát a ház, meg a föld, meg a két ló, meg egyéb?... Mi?

— A ház, meg a föld, meg a ló? — kérdezte elfehéredett szájszéjjel János. — Hát csak nem kívánja a tekintetes úr, hogy eladjam?

Hátralépett, mintha a föld meghasadt volna a lába előtt.

— Nem kívánom?... Én nem kívánok semmit, csak a pénzemet akarom, mert másba akarom fektetni... Jobb üzletbe... De ha nem fizet, akkor igenis kívánni fogom mindent... a házat... különben az nem kell... az nem bolt... hanem a földjét, meg a lovát... azt el fogom vétetni...

Jánosnak csak most mérte fel az esze, hogy micsoda szörnyűség fenyegeti. Erre még a legnyugtalanabb éjszakáján sem gondolt, vagy ha feléremlett is ez a lehetőség, messze kergette magától, mint a veszett kutyát. És most mégis itt van...

— Nem teszi tán azt velem Slajmi úr?

Olyan rekedt lett a hangja, hogy maga is alig ismert rá.

— Miért? — háborodott fel Rosenthal. — Azért, mert magát Csombordi Kis Jánosnak hívják? Nem ingem maga nekem, se gallérom. Különben is jegyezze meg, hogy pénzben sógorság, komaság, barátság, szerelem nincs. Aki tartozik, fizessen.

Kifelé mutatott a keze.

— Látta az előbb azt a gazembert? Az is elvitte az én pénzemet. Becsapott. Elment. Szerencsém, hogy nem ismerem. Nem ide-

való. De hiszen azért majd horogra kerül még ő. Akkor megtáncoltatom... Igen, barátom. Ez az élet. Tánc. Hol egyikünk táncol, hol másikunk. Az előbb én táncoltam. Most maga táncol. Én meg füttyölök.

Két füle mellett meglibbent a pajszi. Mintha János helyett azok kerekedtek volna táncra.

— Hát aztán mennyivel tartozok én összesen? — kérdezte János szívszorongva.

— Ezerszázhúsz pengő, meg negyedévi kamat. No és a jutalék.

— Mennyire rúg ez összesen?

— Várjon.

A kopott kaftán zsebéből iznyi ceruza került elő. Papiros is akadt. Slajmi gyorsan számolt. János csak egyes szavakat értett.

— ...nyolcszor öt negyven ...nyolcszor egy nyolc meg négy ... meg százötven az kétszázötven pengő ötven...

— Ezerháromszázharminc pengő és ötven fillér a tartozása. De hogy azt ne mondhasssa, hogy én egy smucig zsidó vagyok, aki az utolsó fillért is kivágom a zsebéből, arra az ötven fillérre nem nézek. Azt elengedem. János értetlenül nézett rá.

— Hogy lehet az, tekintets úr?

— Mért ne lehetne?

— Hát lefizettem már a jószágokkal háromszáznyolcvan pengőt, tehát maradt ezerszázhúsz pengő és én mégis ezerháromszázharminc pengővel tartozok?

— Hát a kamat? — háborodott fel Slajmi.

— Az csak nem lehet annyi... Egy negyedévre...

(Folytatjuk.)

(59) — Az semmi, — csattant fel Rosenthal. A szó az füst... Az frás beszél. Abban pedig az áll, hogy bármikor... érti?... bármikor felmondható... Hát nekem úgy tetszik, hogy ez a bármikor éppen most van...

— De tekintetes úr...

Hirtelen a lelke elé formálódott az előbbi ember képe. Az is így kunyorált az udvaron...

— Ne tekintetes urazson, jó nekem a Slajmi is...

Mintha csak az asszony szavait hallaná. Egyformán beszélnek. Egy érdeket védnek. És ők egyformán gyámoltalankodnak előttük és egyformán alul maradnak... Ambár az az előbbi kajla bajuszú túljárt az szükön... De ő... ő nem tud... itt nem lehet ügyeskedni... Fogja az frás...

Mintha tűnőfélben lenne a nyugalma. Szárazat nyelt. Az adámsutkája nagyot ugrott.

A zsidó meg még mindig mondta.

— Ha nem fizet, pernek adom a követelésemet és a váltót is megóvatolom. Akarja?

— Nem akarom én... De ha nem tudok

Véget kell vetni a zsidók által külföldön indított Magyarország-ellenes bojkott-mozgalomnak

Meqay-Meissner Károly érdekes felszólalása a képviselőházban a zsidó bojkott-mozgalomról és a monopóliumról — Már a zsidójavaslat 19. szakaszát is letárgyalták a részletes vitában — Rupert Rezső ünnepélyesen megkövette a Házat

Budapest, március 23. A képviselőház csütörtöki ülését Darányi Kálmán elnök nyitotta meg a bejelentette, hogy a képviselőháznak a Kárpátalja visszacsatolása alkalmából Göring vezértábornagyhoz, az olasz kamarához és a lengyel parlamenthez intézett üdvözlő táviratára meglehetősen sürögnyalások érkeztek. Ezután enunciólta, hogy a magyar országgyűlés nevében az olasz faszél-ünnepélyes megnyitása alkalmából üdvözlő táviratot intézett a faszél és testületek kamarájához.

Molnár Imre, a mentelmi bizottság elnöke jelentette ezután, hogy a mentelmi bizottság Buchinger Manó-t a képviselőház ünnepélyes megkövetésére kötelezte. Javaslata a Ház Reisinger Ferencet megrovásban részesítette. Utána Rupert Rezső lépett az elnöki emelvényre és ünnepélyesen megkövette a Házat.

A részletes vita folytatása

A zsidó törvényjavaslat folytatódó vitája során elsőnek az újból beterjesztett ötödik szakaszt tárgyalták. A bizottság magáévá tette azt az indítványt, hogy a szakasz rendelkezéseit terjeszték ki az OTI és MABI szerződéses vagy ideiglenes megbízással működő orvosokra is. Peyer Károly, Bródi Ernő, Kéthly Anna, gróf Apponyi György és Vitéz Szalay László hozzászólása után a Ház a vitát lezárta a távollévő igazságügyminiszter helyett Antal István államtitkár válaszával az elhangzott felszólalásokra s visszautasította azt a vádat, hogy a javaslatot a gyűlölet szülte. Az államtitkár felszólalása után a Ház a szakaszt az előadó javaslata szerint fogadta el.

Ezután a 13-ik szakasz tárgyalására lérték át, amely kimondja, hogy a közszállítást zsidóknak 1939 és 1940-ben húsz, 1941-42-ben tíz és 1943-tól kezdve hat százalék erejéig lehet odaítélni.

Rupert Rezső volt az első felszólaló, aki a szakaszt nem fogadta el, úgy színtén Drózy Győző és Payr Hugó sem, aki hosszadalmasan szövegezte a javaslat ellen, majd beszédeje lejártakor hosszabbítást kért, ezt azonban a Ház nem adta meg.

Antal István államtitkár válaszában többek között a következőket mondta:

A stróman-rendszer ellen

Rupert Rezső azt állította, hogy ezzel a kegyetlen törvénnyel a történelemben a nagy politikus és államférfi címre pályázunk. Nos, nem aspirálunk erre, mi csak azt akarjuk, hogy becsületes magyar embereknek tartsanak helyünket. (Taps és éljenzés a jobboldalon.) Tiltakoznom kell a stróman-rendszer bevezetésének gyanúja ellen. A törvénynek van egy külön szakasza, amely a stróman-rendszert a legszigorúbban bünteti.

Az államtitkár felszólalása után a Ház a szakaszt eredeti szövegében fogadta el, majd áttértek a 14-ik szakasz tárgyalására, amely az Iparigazolványokról intézkedik. Ehhez Payr Hugó, Rupert Rezső és Apponyi György gróf szólt fel, aki kijelentette, hogy a törvényjavaslat során többet nem fog beszélni. Vázzsonyi János módosító indítványt nyújtott be.

A felvidéki szellemtől

Vitéz Szalay László vitázási indítványa után Antal István igazságügyi államtitkár válaszolt a felszólalásokra. Tiltakozik az ellen, hogy Rupert a fel-

vidéki szellemtől mint Bata-szellemtől emlékezik meg. Jaross Andor nem szorul az ő védelmére, de távollétében a legintenzívebben visszautasítja ezt a beállítást. Majd arról beszélt az államtitkár, hogy a többségi párt karácsonytól húsvéttig a legnagyobb gonddal tárgyalta a zsidókérdést s az ellenzéknek minden olyan előterjesztését, mely a törvényjavaslat szellemében belleszithető volt, elfogadta. A többségi párt megtette a maga kötelességét. A Ház nagy többséggel megéljenzte az államtitkár kijelentését.

Majd a 15. szakasz tárgyalására lérték át, mely a mezőgazdasági és gazdasági ingatlanok szerzéséről szól. Rupert Rezső és Vázzsonyi János után Klein Antal arról beszélt, az ilyen fontos kérdést a földbirtokviszonyban kellene letárgyalni.

Tasnádi Nagy András igazságügyminiszter válaszában rámutatott, hogy ez a kérdés a zsidóknak a gazdasági pályákon való elhelyezkedésével, s így ebbe a javaslatba tartozik. A zsidóság egyáltalán nem szerzett birtokot a földön való verekedés kárával. A földbirtok elsősorban az ariáknak, akik verekedéssel szerzték meg azt. A Ház a szakaszt változatlanul fogadta.

A 16. szakaszról, mely arról rendelkezik, hogy zsidót mezőgazdasági ingatlan tulajdonul, vagy kishaszonbérlet céljára átengedése lehet kötelezni, elsőnek Payr Hugó szólt fel. Azt kérte, hogy az illetékes vármegyei mezőgazdasági bizottságot kérdezzék meg a végleges intézkedés előtt.

Az elnök ezután az ülést félóraóra függesztette.

Az ülést félháromkor nyitotta meg újból Szinnyey Mersé Jenő elnök, folytatódott a 16. szakasz vitáját. Dulin Jenő, Vázzsonyi János és Rupert Rezső felszólalása után Pálffy Daun József kérte a vita befejezését, amit a Ház kimondott.

A középirtok kérdése

Tasnádi Nagy András igazságügyminiszter válaszában szembeszállt az azt állítókkal, hogy a szakasz módját nyújt arra, hogy a középirtokhoz hozzányúljanak. A külföldiek birtoktulajdonosa nem tartozik a javaslatba. Ezt a kérdést a földbirtokjavaslat során kell majd megvitatni.

A 17. szakaszról Makkay János előadó terjesztett be módosító indítványt. Shvoy Kálmán kérte, hogy azokat a zsidókat, akik állásban vannak, magasabb kitüntetésük van, vagy legalább 75 százalékos hadirokkantak, vegyék ki a szakasz rendelkezéséről. Kertész Miklós, Fellner Pál és Kéthly Anna után Pestelich Domokos gróf kérte a vita befejezését, amit a Ház kimondott.

Tasnádi Nagy András igazságügyminiszter hangoztatta, esodálkozik azonban hogy támadják a szakaszt, amikor ezzel a szakasszal az arányszám kétszereséig lehet a zsidóság. Ezután a keresztény képviselőknek is módjuk lesz arra, hogy rendszeren felneveljék gyermekeiket. Tiltakozik az ellen a beállítás ellen, hogy gazdasági zavar és megrendülés lesz. A frontarcok részére az arányszámot felül is biztosítanak előnyt a keresztény kontingens terhére. A vállalatok semmi esetre sem látják hátrányát annak, ha már most megkezdik alkalmazottaik kiérését keresztényekre. Tiltakozik az ellen is, hogy százezres nyomrogó tömegekről beszéljenek. A szakaszt a Ház az előadó módosításával fogadta el.

A 18. szakasz tárgyalásánál Hunyadi Vass Gergely rámutatott arra, nagyon

helyes, hogy a bizományi üzletekben is leszállítják az arányszámot 12%-ra. Dulin Jenő és Payr Hugó a szakasz törlesztését kérte.

Meqay-Meissner Károly érdekes felszólalása

Meqay-Meissner Károly hangoztatta, hogy a zsidók a közszükséglettel ellátott bizományi árusítását az országban monopolizáltnak maguk kezelték meg. Vannak hivatalok, amelyek zsidóknak adták a zsidóknak az árut, amit a keresztényeknek. Kérdezte, miként kíván a kormány véget vetni a zsidók által külföldön Magyarország ellen indított bojkott-mozgalomnak.

Vitéz Szalay László indítványára a vitát bezárták.

Tasnádi Nagy András igazságügyminiszter megemlítette, hogy valóban van a külföldön Magyarország ellen irányuló bojkott-mozgalom. Felolvasott a clevelandi „Jó pázszt” lapból egy cikket, amely Schönfeld rabbi bojkott-mozgalomával foglalkozik és élesen elítélte azt. A lap is megemlíti, hogy

Aláírták a német-román egyezményt

Budapest, március 23. (Német TI) Berlin, március 23. A német-román gazdasági egyezményt a német-román egyezményt aláírták a német-román gazdasági kapcsolatok további kiépítésének vetette meg alapját. Németország az új egyezményben késznek nyilatkozik, hogy

a mező- és erdőgazdaság terén Románia rendelkezésére boesztja tapasztalatait

és Romániába szállítja a szükséges ipari berendezéseket. Az egyezmény értelmében az addig érvényben volt német-román gazdasági szerződés kiegészítéséül több

Tizenöt nani fogházra ítélték közokirathamisításért a név-magyarosító Epsteint

Közokirathamisítás miatt került a vádlottak padjára csütörtökön délelőtt Epstein György napszám, aki önkényesen új nevet választott magának a zsidó hangzású eredeti neve helyett. A törvényszék Fővenyessy-tanácsa tárgyalta a bizonyított hamisítás ügyét, mely szerint Epstein György, aki talán nem is zsidónak született, mikor a katonaságnál jelentkezett Eperjesi György nevet diktált be az okiratokba, úgyszintén szülei adatait is önkényesen megváltoztatva diktálta be Eperjesi György és Kovács Julianna néven.

A névváltoztatás azonban nem maradt következmény nélkül. Amikor ugyanis Epstein bevonult a katonasághoz, ott egy régi iskolatársával találkozott, aki emlékezett arra, hogy Eperjesit akkor még Epsteinnek hívták és vele együtt a zsidó elemi iskolában végezte tanulmányait.

Igy indult meg a bűnvádi eljárás Epstein ellen, aki csak saját elhatározásából, minden engedély nél-

senki nem hiszi el, hogy Magyarországon olyan dolgok történének, amelyekért a külföldön bojkottal kellene fellépni.

A 19. szakaszhoz, amely kimondja, hogy munkásegyleti szervezetek vezetőségének tagja zsidó nem lehet, elsőnek Kéthly Anna szólt hozzá. Parkas István után Fábrián Béla hangoztatta, hogy a vitában szóba került Schönfeld László felhívását a mai magyar zsidóság egyáltalán nem hallgatja meg. (Zaj, ellentmondások a kormány-párton.) Szerinte a zsidójavaslat indokál már hónap mulva maguktól meg fognak dölni, mert nem lesz elég ember az állásokra.

Malasica Géza éles vitába keveredett Rajniss Ferencel a Törkvész ügyével kapcsolatban. Az elnök többször figyelmeztette Malasicot, végül pedig rendutasította. Pálffy Daun József a vita lezárását kérte, amelyhez a többség hozzájárult.

Tasnádi Nagy András igazságügyminiszter rámutatott arra, hogy itt a Házban is már hónapokkal ezelőtt beszéltek arról ellenzéki oldalon, hogy a külföldön bojkottmozgalom fog megindulni. Az állala felolvasott cikk megvilágítja, hogy a bojkottmozgalomnak milyen háttere lehet. Hangoztatta, hogy a munkások szakszervezetének belső életét senki nem akarja bántani.

A szakaszt a Ház eredeti szövegében fogadta el.

Mivel a napirend tárgyalására megszabott idő letelt, Darányi Kálmán elnök napirendi indítványt tett, mely szerint a Ház legközelebbi ülését péntek délelőtt tíz órakor tartja, melyen folytatják a javaslat részletes tárgyalását.

A csütörtöki ülés 5 óra előtt néhány perccel ért véget.

éves gazdasági tervet állítanak fel. Német-román társaságokat alakítanak, a dobrudzsai rézpit, a bánáti krómérc és a Dornavatra-brosteni vidékén található mangán-érc kiaknázására, a bauxit értékesítésére, ugyancsak társaságokat alakítanak. Ezenkívül

német-román társaság alakul az ásványolaj kiaknázására, valamint a fűrész és szétosztási program keresztülvitelére. A gazdasági terv értelmében Németország hadianyag és hadfelszerelési tárgyakat szállít a román hadsereg, tengerészet, légihaderő, a fegyverkezési ipar számára, valamint közhasznú üzemeket létesít.

kül változtatta meg nevét az Eperjesire, mert mint kihallgatásakor mondta, ez a név nagyon megtetszett neki. Kiderült azonban a kihallgatás során még az is, hogy Nagyváradon született, de szüleit nem ismerte, beadták lelenche, valószínűleg itt kapta a nevét is, majd a debreceni menhelyen volt rövid ideig, s innen került egy Klein nevű családnhoz gondozás végett. Ő soha nem érezte magát zsidónak és nem is biztos benne, hogy valóban zsidó volna. Végül kiderült az is, hogy tulajdonképpen nem is magyar állampolgár, ezért a katonaságtól nyomban le is szerelték.

A kihallgatás után az ügyész vádbeszédében hangsúlyozta, hogy mivel megdélhetési lehetőségének javítására használt a névváltoztatást Epstein, ezért ez csak mint kihágás kerül elbírálás alá, de az, hogy a közokirathamisítás. A bíróság ezért 15 napi fogházra ítélte Eperjesi-Epsteint.

HIREK

Hiszek egy Istenben.
Hiszek egy hazában.
Hiszek egy Isteni örök igazságban.
Hiszek Magyarország feltámadásában
Amen.

Rendőrség telefonszáma: 20-45.
Mentők telefonszáma: 0-4.

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata:

„Kigyó”, Mihalovits Jenő, Piac-u. 31. Telefon: 30-95. — „Magyar korona”. Káposztássy Géza, Kálvin-tér 15. Telefon: 16-06. — „Csillag”, Beke Barna, Árpád-tér 1. Telefon: 29-32. — „Sas”, özv. Mandel Józsefné, Hatvan-u. 70. Telefon: 11-39. — „Szt. Háromság”, Homokkert, Szabó Kálmán-u. 14. Telefon: 17-09.

Időjárás

A Meteorológiai Intézet jelentése:

Hazánkban változóan felhős volt az idő, a lecsapódás főként az északnyugati és keleti megyékben volt. A hőmérséklet a nyugati részekben emelkedett, napközben elérte a 12. fokot is, az északkeleti megyékben azonban nem érte el az 5 fokot sem.

PROGNÓZIS: Mérsékelt keleti, délkeleti szél, változó felhőzet, több helyen, főleg délnyugaton eső és havazás. A hőmérséklet átmenetileg kissé emelkedik.

Vitézek figyelmébe! Értesítem a vitézeket, hogy a március hó 26.-ra tervezett vármegyei értekezlet — tekintettel a jelenlegi különleges állapotokra — elmarad. Szék-kapitány.

Presbiteri bibliára. A debreceni református egyház missziói bizottságának elnöksége közli, hogy a húsvéti ünnepok előtti két pénteken presbiterok és egyházzászló tanácsosok számára bibliáról fog tartani a Kálvin-tér 17. sz. alatt levő egyházi tanácssteremben, minden esetben délután öt órai kezdettel. Ezek szerint a ma, március 24.-én tartandó bibliára a presbitereket egyházzászló tanácsosokat és tanácsosnőket ezúton is meghívja. A bevezető igehirdetést követő közös megbeszélésen minden jelenlevő résztvehet.

A Csaba B. E. „Dr. Bársony János” törzse 24.-én, pénteken az Angol Királyi külföldi fiatalember hazományos emlékvacsoráját tartja. A serlegbeszédet dr. Bókay Bókay Zoltán egy. nv. r. tanár mondja. Ezúton szertartással meghívjuk a magyar orvosárságot. Rendezőség.

A Debreceni Jótékony Nőgyűlés választmánya március 25.-én szombaton délután fél öt órakor Árvaházában ülést tart, melyre a tagokat meghívja az elnökség.

Visszavitte a lozott biciklit a „becsületés” tolvaj. Különös tolvajlás történt az elmúlt nap. Tóth Gyula debreceni fiatalember jelentést tett egyik nap a rendőrségen, hogy a ház előtt hagyott „Delta” gyártmányú kerékpárját ismeretlen tettes ellopta. A rendőrség meg is indította a nyomozást a biciklitolvaj kézrekerítésére. Csütörtökön délelőtt aztán váratlan fordulat érkezett az ügyben, a károsult visszavonta feljelentését, mert megkerült a kerékpár. Arról a helyről, ahonnan első nap elvitték, másnap — ugyanarra a helyre vissza is hozta a biciklit tolvaj a kerékpárt. Ugyancsak csütörtökön jelentette Schnell Lajos Gyöngyvirág-utcai lakos kereskedő segéd is a rendőrségnek, hogy mislaltt egy pohár bort ivott az egyik Árpád-téri vendéglőben azalatt kerékpárját az üzlet ajtaja előtt elvitték. Ez a kerékpár azonban azideig még nem került meg.

Megalakították a Frontharcosok bizottságait

A debreceni Frontharcos Főcsoport intézőbizottsága legutóbb tartott ülésén, a főcsoport kebelén belül az alábbi bizottságokat állította fel és azokban az alábbi füzharcos bajtársakat választotta be:

Fegyelmi bizottság elnöke: Serecs Barna ny. táblabíró. Fegyelmi bizottság elnökhelyettese: dr. Kovács Jenő ügyvéd. Fegyelmi bizottsági tagok: vitéz dr. Kiss József tb. tanácsnok, dr. Vajthó Lajos pénzügyigazgató helyettes, Jánossy Nándor ny. Hangya raktárfőnök, Somogyi István dobánygyári munkás, Novák Mihály kéményseprőmester.

Vigalmi- és zászlóbizottság elnöke: dr. Balogh Gyula ny. egy gh.

igazgató, helyettese: Jámber Lajos ny. igazgató-tanító. Vigalmi- és zászlóbizottsági tagok: Szücs Béla dobánygyári tisztviselő, Molnár János kereskedő, Szabó Pál MÁV lakatos, Schiffer József üvegesiszolómester.

Jóléti bizottság elnöke: Kovács Ferenc földbirtokos, helyettese: Seprényi Sándor ny. tiszthelyettes. Jóléti bizottsági tagok: Zsibrita Flórián lakatos, Hegedűs János bírósági altiszt, Szücs Imre előző mester.

Kezelő bizottság elnöke: Pokoly József adótitst, helyettese: Szele György egy. könyvtartist. Kezelőbizottsági tag: Balogh Zsigmond ny. őrmester.

Gyomor-, bél-, vese-, máj és epehólyagbetegek szívesen isznak reggelenként egy-egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet mert annak hashajtó hatása gyors és biztos, igen enyhe s ezért nagyon kellemes. Kérdezze meg orvosát.

Meghívó. A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségének debreceni szervezete f. évj. március hó 26.-án, vasárnap délelőtt fél 11 órai kezdettel tartja évi rendes közgyűlést a városháza dísztermében, tagtársait s a Szövetség munkája iránt érdeklődőket szeretettel meghívja. A közgyűlésen felszólal Tormay Géza, a MANSZ. országos társelnöke és Álgvai Hubert Pálné a vasúti MANSZ. csoportok országos megszervezője. Elnökség.

Rékek Klubja tagjainak figyelmébe! Értesítem a klubtársakat, hogy március hó 27.-re tervezett ünnepi vacsora — tekintettel a jelenlegi különleges állapotokra — elmarad. Igazgatóság.

„VERTADÓKAT

keres a sebészeti klinika vérátömlesztés céljára. Felhívja azokat a felnőttek, magukat egészségesnek tartó egyéneket, akik esetenként 40 pengő díjazás ellenében hajlandók vért adni, jelentkezzenek március 27.-től április 1.-ig délelőtt 10-11 óra között a sebészeti klinikán.”

Hangverseny a Zeneiskolában. A városi Zeneiskola március 27.-én hétfőn este 8 órakor rendezi III. nyilvános hangversenyt akadémiai osztályú növendékeivel. Ezen a hangversenyen Mozart, Beethoven, Schubert és Richard Strauss hegedű-zongora és cselló-zongora szonátái kerülnek előadásra. Ingyenes jegyek igényelhetők a Zeneiskola titkári hivatalában naponta délelőtt 9-11-ig és délután 3-6-ig Vár-u. 1. szám. (Telefon: 23-96.)

Kuninszky Sándor dr. tanácsnok előadása Budapesten. Dr. Kuninszky Sándor városi th. tanácsnok csütörtökön elutazott Budapestre, ahol a negyedik közigazgatási tanfolyamon tart. előadást Debrecen szociális viszonyairól.

A Pestí Tözsde új számában dr. Morvay Zsigmond, dr. Gál Imre, dr. Tóth László, Radó Sándor, dr. Holló János írtak cikkeket. A Kárpátalja mezőgazdasági, ipari, pénzügyi berendezkedéséről és problémáiról megbízható és új információk számolnak be.

Jegyezzük elő a naptárban! Nem jelzi piros betűvel a naptár március 20.-át, mégis ünnepnek számít a debreceni háziasszonyok életében, mert aki ezen a napon, illetőleg e naptól kezdve április 5-ig egy szóródoboz VIM-et vásárol a debreceni kereskedések valamelyikében, annak 1 drb. mosáshoz és mosdás-hoz egyaránt alkalmas Sunlight szappant szolgáltat ki ingyenesen a kereskedő.

Vád alá helyezték az egész temesvári városi tanácsot — sikeres társaságot. Temesvárról jelentik: Suciu Adrian városi tanácsos ellen a temesvári törvényszék előtt napok óta tárgyalás folyik. A városi tanácsot különböző visszaélésekkel vádolják. A vádat most kiterjesztették az egész temesvári városi tanácsra is. A polgármester és a városi tanács többi tagjának vagyona ellen 17 millió lej erejéig büntügyi zárlatot rendeltek el.

Villát fosztogattak a színházi kelléktáros. Veszprémből jelentik: Lehotkay Lajos balatonalmádi gépészmérnök, még a múlt év októberében feljelentést tett a csendőrségben, hogy távollétében ismeretlen tettesek teljesen kifosztották villáját. A csendőrség hosszas nyomozás után most elfogta a tettest Baróthy Jenő személyében, aki egy vidéki szintársulattal mint kelléktáros járt akkor Balatonalmádiban. Baróthy lopásért már nyolcszor súlyos testisértéért pedig kétszer volt büntetve.

Kizárták a zsidókat a cseh és morva gyáripari szövetségből. Prágából jelentik: A cseh- és morvaországi gyáriparosok szövetségének igazgatóságában és választmányában zsidók többé nem foglalhatnak helyet. A gyáriparosok szövetsége nek prágai központja szerdán este ülést tartott, amelyen kimondták, hogy zsidó a jövőben nem lehet tagja a szövetség igazgatóságának és választmányának.

Öngyilkos lett a bukaresti német követség titkára. Bukarestből jelentik: Schmidt dr., a bukaresti német követség titkára, aki kedden varonállal megmérgezte magát, a szanatóriumban meghalt. Az öngyilkosság hátteréről még mindig nem sikerült részleteket megfűdni.

Óriási arányú valutaesempészt lepleztek le Csernovitzban. Csernovitzból jelentik: Bukovina fővárosában óriási arányú valutaesempészt botrányt lepleztek le. A Noifer-bankházzal kiderült, hogy egy krakói bankházzal összejártszott, nagyszabású esempészéseket hajtott végre. A rendőri megállapítás szerint a Romániából kicsempésztelt valuták értékösszege meghaladja a 700 millió leit.

Jó állást akar? Tanuljon gyorsírást és gépirást. A perfect gyorsíró és gépiró könnyebben talál elhelyezkedést és nagyobb igényekkel léphet fel a munkaadókkal szemben. A Naményi Gyorsíróiskolában végeztek a következő munkaterületeken helyezkedtek el: minisztériumok, Magyar Nemzeti Bank és egyéb pénzügyintézetek, vármegyei és városi hivata'ok, kereskedelmi és ügyvédi irodák. Tanfolyam után államvizsga, állami állásokra is képesítő bizonyítvány. Vidékről beíróknak 85 százalékos vasúti tanulólendvémény. (Rákóczi-u. 17. sz.) Március hónapban államvizsga lesz.

Gyászrovat

Vásárhelyi Janika ölt 18 hónap. Temetése pénteken délután félhárom órakor lesz a Köztemető ravatalozójából a római katolikus egyház szertartása szerint. Temetését Fehértől vállalata rendezi.

Bátori Istvánné temetése pénteken délután három órakor lesz a Köztemető ravatalozójából. Gebauer cég rendezi.

Özv. Szathmári Sándorné temetése pénteken délután négy órakor lesz a Köztemető ravatalozójából. Gebauer cég rendezi.

Özv. Kolonics Lajosné szül. eszéklyai és verebei Végh Juliánna 83 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután félöt órakor lesz a Köztemető 2. a. számú ravatalozójában a református egyház szertartása szerint. Lakás: Károlyi-Ferenc József-út 17. b. Gebauer cég rendezi.

Bumbuj Péter 75. évében elhunyt. Temetése ma délután 3 órakor lesz a Köztemető II. a. számú ravatalozójából. Lakás: Széchenyi-u. 82. Temetését Bartha vállalata végzi.

Erdős Károly fodrászsegéd 21 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután három órakor lesz a Köztemető II. a. ravatalozó terméből református szertartással. Lakása: Rákóczi-u. 41. Pusztai temetkezési intézet.

Madarász Margit 32 éves ref. temetése pénteken délután 3 órakor lesz köztemetői IV. teremből. Lakás: Nagykálló. Pusztai temetkezési intézet.

Katona Lajosné, Győrőssi Erzsébet máv. nyugbérés neje 72 éves korában elhunyt. Temetése pénteken délután félöt órakor lesz a Köztemető II. a. sz. ravatalozó terméből református szertartással. Lakás: Toldi-u. 11. Pusztai temetkezési intézet.

Gyász esetek alkalmával bizalommal forduljon Fehértől Dánjel temetkezési vállalatához. Dégenfeld-tér 4. szám. — telefon 11-85. — hol áralánlattal díjmentesen szolgálnak.

CSURKA „KEGYELET” TEMETKEZÉSI VÁLLALAT, Dégenfeld-tér 2. szám. Alapítást év 1905. A debreceni Tisza István tudományegyetemi klinikák szállítója. Telefon: üzleti 23-81, telep és lakás 11-90. szám.

Temetéseket és exhumálásokat legszolgáldabb árban Bartha temetkezési vállalat végez. Püsnöki palota.

Dankó temetkezési vállalat, Sasutca 3., Kossuth-u. 6., (telefon napval 23-22, éjjel 30-66) temet, szállít, exhumál. Kérem átutalást kérni és azáltal meggyőződni olesó áralmról. Kényvelmes fizetési feltételek!

Teázás közben lefordult a székről és meghalt

Tegnap délután tragikus haláleset történt Nyírbátorban. Kajdik József 80 éves nyírbátori gazdálkodó leányával teázni ment az ottani Szunyogh-féle vendéglőbe. Teázás közben nyugodtan beszélgetett apa és leánya. Vége felé törtettek az uzsonnának, amikor Kajdik József egyetlen jászó nélkül hirtelen lefordult a székről.

Orvosért szaladtak, aki azonban segíteni már nem tudott, csak a beállott halált konstataálhatta. Szívszélhűdés állt meg az idős Balogh Józsefén, akinek halála nagy részvétet keltett Nyírbátorban.

Székrekedésben szenvedő bágyadt, levert, dolgozni képtelen egyéneknek a bélmozgást reggel éhgyomorra egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz csakhamar megelénkíti, az emésztőcsatornában összegyűlt salakot kiűri, a vérkeringést szabaddá teszi s a gondolkodó- és munkaképességet emeli. Kérdezze meg orvosát.

Újabb adományok a honvédség részére

Honvédségünk részére Lossonezy Istváné főtisztviselője Oméltósága felhívása folytán a Népjóléti Hivatal útján a csütörtöki napon a következő adományok érkeztek:

70. Budaházi Bruckner Ernőné (Csapó-utca 26. sz.) 1 hátkabát, 1 nyakál, 71. Helmann Dezsőné (Péterfia-u. 31. sz.) 2 takaró, 72. Ruskás Mihályné (Bellegelő 132. sz.) 1 meleg ing, 4 pár kapeca, 73. Dr. Tóth Aurélné (Rákosi-u. 4. sz.) 2 drb. szövet, 74. Voith Elemér és Zoltán (Márton K.-u. 1.) 4 pár zokni, 75. Kroh Vilmos (Dégenfeld-tér 1.) 1 flanel ing, 2 nyakál, 2 pár zokni, 76. Szutor Erzsébet (Késes-u. 25. sz.) 1 ing, 1 alsónadrág, 77. Kontsek László (Kigyó-u. 23. sz.) 1 pár zokni, 1 sál, 1 mellény, 78. Dr. Szabó Gyula rendőrkapitány 1 drb. ing, 1 alsónadrág, 79. Ferenczfy Kálmán (Pocozlay-út 68. sz.) 2 szövet, 1 nyakál, 1 pár zokni, 80. N. N. 2 drb. sál, 81. Maxim Andor Attila (Piac-u. 59. sz.) 1 ing, 1 nyakál.

Pénzadományok: Cserép Sándor látványos 20 P, Csillag Arthur (Ferenc J.-út) 10 P, MANSz Nyilas-t, csoport néma-lea bevétele 30 P, MANSz postás csoport 30 P, MANSz revíziós leánykör 30 P, Kántor László (János-u. 15.) 3 P, József Antal (Garai-u. 18. sz.) 10 P, Papp József (Vörösmarthy-u. 32.) 5 P.

LEBRUN ELNÖK ÉS FELESÉGE WINDSORBAN

London, március 23. Lebrun elnök feleségével és kíséretével a Westminster-apátság meglátogatása után Windsorba ment, ahol a királyné és a király a királyi kastély fehér- és arany-ebédlőjében díszbédet adtak tiszteletükre.

NYIREGYHÁZA SZOBROT ALLIT BENCZÜR GYULÁNAK

Nyiregyháza, március 23. A város képviselőtestülete elhatározta, hogy Benczúr Gyulának, a nagy magyar festőnek, a város szülőitnek emlékére szobrot állíttat.

ELTEMETTÉK SZONTAGH JENŐT

Budapest, március 23. Csütörtök délután temették el nagy részvét mellett a Kerepesi temető halottasházából iglő Szontagh Jenő Győr-Moson-, Pozsony e. e. vármegyék választott felsőházi tagját, Moson-vármegye volt főispánját.

SZINHAZ

A színházi iroda jelenti: Ma, pénteken bemutató XXII. premierbérletben a legszebb színpadi alkotás, a legragyogóbb siker:

Havasi napsütés

Hunyadi Sándor remeke, a budapesti Vígszínház legnagyobb idej sikere. Rendező Kamarás Gyula.

Főszerepekben:

H. Neményi Lili,
Hamvay Lucy,
Somlyai Julia,
Szabó Ernő,
Kamarás Gyula,
Mányai Lajos,
Bálint György.

Elmény! Művészet!
Szombat délután fél 4 órakor ketten egy jeggyel!

Ángyalt vettem feleségül!

Hamvay Lucyvel.
Szombaton, vasárnap, hétfőn este HAVASI NAPSÜTÉS.
Vasárnap délután, mérsékelt helyárrakkal:
H. NEMÉNYI LILIVEL:
DIADALMAS ASSZONY.

TESTEDZÉS

A nagyerdei Stadionban játszó le a DVSC-Mezőtúr mérkőzést

A hét elején úgy alakult a helyzet, hogy Debrecenben egyetlen mérkőzést sem játszanak le. A DVSC mindenképpen azon fáradozott, hogy a Mezőtúr elleni mérkőzését lejátszhassa, azonban ez nagy akadályokba ütközött, mert a vasutas csapat nem rendelkezik a Diószegi-úti sporttelepével.

Csütörtökön a vezetőség úgy határozott, hogyha minden kötél szakad, akkor a nagyerdei Stadionban rendezik meg a mérkőzést.

A csapat délután a Dobánygyár-pályán tartotta meg kétkapus edzését. A csapatot azonban a szokástól eltérően Keviczky Rudolf edző nem állította össze. Csütörtökön este úgy alakult a helyzet, hogy a mérkőzést vasárnap a nagyerdei Stadionban minden körülmények között megrendezik.

SPORTHIRMONDÓ

A Boeckay pihen vasárnap. A Boeckay—SSE mérkőzést, amely Salgótarjánban került volna lebonyolításra, az egyesbíró a Boeckay kérésére bizonytalan időre elhalasztotta, mert a Boeckaynak tíz játékos teljesít katonai szolgálatot. A Boeckay vasárnap pihen.

Kijelölték a vasárnapi NB. mérkőzések játékvezetőit. A vasárnapi NB. mérkőzésekre a következő játékvezetőket küldték ki: Hungária—Ferencváros: Vass, Nemzeti—Szürkeketi: Barna, Újpest—Szolnoki MÁV: Majorszky, Kispeszt—Elektromos: Gerő, Budafok—Phöbusz: Szécsi, Zugló—Szege: Biró.

Dr. Lengyel vezeti a DVSC—Mezőtúr mérkőzést. A vasárnapi NBB. mérkőzésekre a következő játékvezetőket küldték ki: DVSC—Mezőtúr: dr. Lengyel, V. Reményes—MÁVAG: Kohányi, SZAK—SBTC: Antay, WMFC—DIMÁVAG: Bo-

ronkay, Törekvés—FTC: Vogel, Perces—CSMOVE: Géberth, Szentlőrinc—Váci SE: Gállányi.

Sándor a Boeckayé. Sándor kiadása a cseh szövetségtől a napokban megérkezett az MLSz-hez, úgyhogy a kiváló pozsonyi futballista a Boeckay legközelebbi mérkőzésén már játszhat.

Takács a Nemzeti edzéselt látogatta. Takács, a Boeckay megtért játékos Budapestben lakik és szorgalmasan látogatta a Nemzeti edzéseit.

Korányi hosszabb időre harcceptelené vált. Korányi, a Phöbusz középfedő-játékos az írek elleni válogatott mérkőzésén fején megsérült és hosszabb időre harcceptelené vált.

A keleti kerületben elmaradnak az összes bajnoki mérkőzések. A keleti kerületben az összes elsőosztályú amatőr-bajnoki mérkőzések elmaradnak és azokat csak egy későbbi időpontban játszák majd le.

MOZI

A nagy keringő

A Metro paradés filmje a Hungáriában

A szezon egyik legjobb, leggrandiózussabb filmje. Hőse Johann Strauss, a híres keringőkirály, akinek élete két aszszony között ível a dicsőség felé. Strauss történetét sok költői szabadsággal dolgozta fel a szövegkönyv írója, de ez nem fontos. A film igazi hőse ugyanis a KERINGŐ. Strauss áradó, hullámzó, elbűvölő, gyönyörű muzsikája szinte megszemélyesül a újra és újra magával ragadja az embert. A mese keretében megelevenedik a „kedélyes Bécs” a maga színes és kispolgári romantikájával, császárjával és immár elsüllyedt multjával. A rendező, Julien Duvivier zseniális munkát végzett. A filmben van hangulat, romantika és ötlet. Különösen szépek azok a részletek, amelyek Strauss egy-egy híres keringőjének „megszületését” illusztrálják. Itt elsősorban „A bécsi erdő” és „A kék Duna” keringőre gondolunk. A beállítás és a fényképezés egyaránt mestertre vall. A történetet egyébként át-meg-át-szóvi a finom humor.

De túl a pazar zenén és remek rendezésen, van a filmnek egy kirobbanó szenzációja. Ez Miliza Korjus, a Metro nagy felfedezettje. Miliza Korjus nagyon kellemes jelenség: szép, fiatal, csinos és olyan szopránja van, amely már az első áriánál elbűvölte a hallgatóságot. Miliza Korjus alakítja az énekesnőt, aki annyira keringőre inspirálta Strausst. Ez a csodaszép hang káprázatos csillogásával, csodálatos hajlékonyságával és úde csengésével Jannet MacDonaldról emlékeztet. Korjus mellett nagyszerűen játszik és szépen táncol. Szóval tüneményes nő, akiről még nagyon sokat fogunk hallani. Strauss szerepében Fernad Gravat lelkes játéka és vonzó egyénisége kellemes feltűnést keltett. A feleséget a virágszirmarcú Luise Rainer alakította sok finomsággal és bensőséges művészettel. A többi szereplő mind a Metro gárdájának legjavából került ki.

Az „Orgonavirágzás” óta nem volt ilyen szép és elragadó zenés filmjatek a Hungáriában. Megértjük azt az urat, aki

az előadás után azonnal új jegyet váltott, hogy ismét megnézze „A nagy keringőt”. A kísérő Paramount világhírű nagyvonalú és aktuális. Többek között látjuk a magyar-francia válogatott futballmérkőzést, a prágai nagy napokat. De legszebb és legmeghatóbb volt, amikor a méteres hóban előtörő honvédek előrik a magyar-lengyel határt s ott testvéri csókot váltanak. Ez a történelmi pillanat feledhetetlen lesz a nézők előtt. Egyébként a Hungaria új műsorát a legteljesebb felelősséggel ajánljuk olvasóinknak.

Hét tenger kikötője

Wallace Beery filmje az Apollóban

M. Pagnol „Fanni” című darabjából írták ezt a zseniális filmet. Marsaillesben játszódik le, a „hét tenger kikötőjében”. James Whale kitűnő rendezése monumentális, nem mindennapi élménnyé teszi az egész filmet. Wallace zseniális színész, remekül játszik, a finoman karikírozott komikum és a mély emberi érzések kifejezése átítatja minden mozdulatát. Maureen O'Sullivan bájos, fiatal, és remek alakítást nyújtott, Jók a többi szereplők is.

Nagy közönség élvezte végig csütörtökön az Apolló új filmjét, melynek kísérőműsora is kitűnő, élvezetes.

Mozi műsor

Hungaria: A nagy keringő.
Apolló: Hét tenger kikötője.
Vígszínház: Tiszavirág.

Pénteken, szombaton 4, fél 7 és 9 órakor!
AZ ÉDES ANYAFÖLD.
Felejthetetlen filmremek!
Vasárnap: Vadnyugati őrlárat.
(Stán és Pan.)

ÚJABB JAVULÁSOK A KESZÁRPI PIACON

A takarmánycikkek iránti kereslet megszilárdította a készáru piac irányzatát. Legelőnkebben zabot keresnek, de ebből a cikkből nagyon kevés áru kerül a piacra, annak ellenére, hogy az e héli 1 pengőt is meghaladó áremelkedés után ma már 22 pengő fölött jegyzik a zabot. Azonnali szállításra 1350 métermázsú kukoricát vettek. A búzáarak változatlannak, mert a most jegyzett 21 pengő fölötti áron elég kielégítő a kínálat. A malmok a már visszatért területek lakosságának lisztészükségletével számolva, szívesen vásárolnak.

Búza: tiszavidéki, fejemegyei, dunántúli 77 kg-os 20.60—20.85, 78 kg-os 20.80—21.05, 79 kg-os 21.00—21.25, 80 kg-os 21.10—21.35.

Rozs: pestvidéki 14.75—14.90, más származású 14.80—15.00.

Takarmányárpa: elsőrendű 16.75—17.00, középminőségű 16.50—16.70.

Sőrárpa: kiváló 18.75—19.25, prima 18.00—18.50.

Zab: elsőrendű 21.90—22.10, középminőségű 21.65—21.90.

Tengeri: tiszántúli 16.10—16.25.

Ferencvárosi sertésvásár. A csütörtöki ferencvárosi sertésvásár összfelhajtása 4910 darab, ebből angol hússertés 1074 darab. A vásár irányzata lanya. Árak: I. szedetttségre 90—92, III. 70—84, márkázott exportzsír 150 fillér kilogrammonként.

Piaci árak

Előbaromilárak: Pulyka, kővér kg, 1.10—1.20, liba, sovány drb. 4.00—4.80, liba, kővér kg 1.30—1.50, kacsa, sovány drb. 2.30—3.00, kacsa, kővér kg 1.20—1.40, káppan és tyúk kg 1.10—1.20, tyúk párja 4.20—5.60, jérce párja 3.00—4.00, csirke, sütnivaló párja 2.00—2.80, csirke, rántaniaváló párja 1.50—1.90, tojás drb. 0.05—0.06.

Gyümölcsiaci árak: Nemes alma kg 1.20—1.60, közönséges alma kg 0.70—0.90, dióbél kg 3.80—4.60, szilvalekvár kg 1.10—1.30, füge kg 1.10—1.50.

Konyhakerül vetemények árai: Vereshagyma kg 0.14—0.16, fokhagyma kg 0.35—0.40, dughagyma kg 0.70—0.80, burgonya, rózska kg 0.10—0.12, burgonya vegyes kg 0.07—0.08, fejeskáposzta drb. 0.08—0.12, kelkáposzta drb. 0.04—0.06, savanyúkáposzta kg 0.16—0.18, karalábé drb. 0.02—0.08, petrezselyem csomója 0.05—0.06, sárgarépa csomója 0.05—0.06, bab, száraz kg 0.30—0.36, vöröskáposzta kg 0.08—0.20, retek drb. 0.02—0.04, spenót és sóska csomója 0.08—0.10, saláta feje 0.03—0.05, zöldhagyma csomója 0.05—0.06, gomba kg 1.40—2.00, hónapos retek drb. 0.14—0.16.

Kenyérrak: Fehér kg 0.42, félbarna kg 0.40, barna kg 0.38, rozskenyér kg 0.26, péksütemény drb. 0.05.

Lisztárak: Búzaliszt 00-ás kg 0.36, 0-ás kg 0.33, 4-es kg 0.34, búzadara kg 0.44, rozsliszt kg 0.30, korpa kg 0.14—0.15.

Hirdetmény. Felhívja a városi adóhivatal a beruházási hozzájárulás fizetésére kötelezettek figyelmét, hogy fizetési könyvüket az 1938. évi zárlat és az 1939. évi előírás bevezetése végett a hivatalos helyiség I. emelet 8. számú szobájában a hivatalos órák alatt már most mulassák be, mert az 1939. április 1. bevezetési napon esetleg a fizetők nagy számára tekintettel olyan torlódás állhat elő, hogy nem lesz módjában a hivatalnak fenti munkálatot azon a napon elvégezni. Már pedig minden fizetőnek érdeke, hogy a fizetési könyve legyen zárva, melyből ellenőrizhesse a tartozását, Városi adóhivatal.

Debrecen az. kir. város adóhivatala.
1901/1939. sz.

HIRDETÉMNY

Felhívja a városi adóhivatal az egy-szeri beruházási hozzájárulás fizetésére kötelezettek figyelmét, hogy az 1938. XX. tc. alapján kivett hozzájárulási díj harmadik részlete 1939. április 1-én esedékes és az 1500/1938. P. M. sz. rendelet 50 §. 1. bekezdése alapján ezen idő-pontban fizetendő.

Értesíti a városi adóhivatal érdekelteket, hogy a befizetéseiket hétköznapokon a hivatalos pénztári órák alatt délelőtt 8-12 óráig már mostan is teljesíthetik, hogy az április 1-i várható torlódást elkerülhessék. A befizetés számfejtése a városi adóhivatal I. emelet 8. sz. szobájában történik. A befizetést elmulasztók ellen a végrehajtási eljárás 1939. április hó 1. után azonnal megindul.

Debrecen, 1939. március hó 17.

Városi adóhivatal.

Hirdetmény. Az egyszeri beruházási hozzájárulás fizetésére kötelezettek figyelmét felhívja a városi adóhivatal, hogy az 1938. XX. tc. alapján kivett hozzájárulási díj harmadik részlete 1939. április hó 1-én esedékes és az 1500/1938. P. M. sz. rendelet 50 §. 1. bekezdése alapján ezen időpontig fizetendő. Értesíti a városi adóhivatal az érdekelteket, hogy a befizetéseiket hétköznapokon a hivatalos pénztári órák alatt d. e. 8-12 óráig már mostan is teljesíthetik, hogy az április hó 1-i várható torlódást elkerülhessék. A befizetés számfejtése a városi adóhivatal I. emelet 8. sz. szobájában történik. A befizetést elmulasztók ellen a végrehajtási eljárás 1939. április hó 1. után azonnal megindul. Városi adóhivatal.

Főszerkesztő: Felelős szerkesztő:
Dr. Nagy Imre **Benyovszky Pál**
Felelős kiadó:
Aiföldi Sajtóvállalat Kft.
Ügyvezető igazgató:
Dr. Kólya Sándor.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja hétköznap 10 szöveg 50 fillér, minden további szó 5 fillér, vasárnap 10 szöveg 70 fillér, minden további szó 7 fillér. Uzteli apróhirdetés díja hétköznap 10 szöveg 60 fillér, minden további szó 6 fillér, vasárnap 10 szöveg 80 fillér, minden további szó 8 fillér. A vastag betűből szedett, valamint levelezés és házasság rovathoz elhelyezett apróhirdetések díja kétszeres. Kezdőszavak csak vastag betűvel szedhetők, az apróhirdetések díjak mindenkor előre fizetendő.

HAZTARTASI-ALKALMAZOTT

Ügyes
bejárófényt keresek pár órai munkára. Tóth, Szt. Anna 25. 1754

ÁLLÁST KERESŐ FÉRFIAK

Gazdaságba
azonnal kisegítői vezető állásra ajánlkozom. 20 évig voltam egy helyben alkalmazva. Cím a kiadóban. 1735

BUTOROZOTT SZOBA

Butorozott
szép, nagy szoba azonnalra kiadó. Huszár-u. 13. sz. 1749

Elegánsan
butorozott, fölépesházi bejárati szoba fürdőszoba-bahaszalattal azonnalra, vagy április 1-re kiadó. Szent Anna-u. 31. 1650

KIADÓ LAKÁS 2 SZOBÁS

Két
és háromszobás, parket-tás, fürdőszobás, gáz- és villannyal ellátott önálló villalaks. Poroszlay-út 26. alatt május 1-re kiadó. Érdeklődni Tóth és Sebestyén Rt.-nál, Fürdő-utca 2. 1664

Emeleti
és utcai modern háromszobás lakások május 1-re kiadók. József király berceg-u. 7. 1818

Két szoba
rendelőnek, irodának, — vagy csak garzonnak kiadó azonnal. Csapó-u. 10. az emeleten. Értekezni az udvari lakásban. 1769

KIADÓ LAKÁS 3-4-5 SZOBÁS

Háromszobás
udvari kellemes lakás kiadó májusra, József kir. berceg-utca 7. 1723

Négyszobás
összkomfortos lakás, fürdőszobával, autógélsir, parkirozott udvarban májusra kiadó. Értekezni hétköznap 11-től 2-ig Maróthy György-utca 22. Ny.

Kiadó
május 1-re I. emeleti 3-szobás, komfortos lakás. Kossuth-u. 8. 401-1304

4 szoba,
elő-, fürdő-, eselédzsoba, hideg, meleg víz (autó-gajzer), külön alvar. május 1-re kiadó Magoss György-tér 16. 1944

Kiadó
május elsejére kétrénd-beli elsőemeleti 4-szobás lakás. Csapó-utca 24. sz. Értekezni Horváth fel-ügyelőnél, — Helyvisesút Igazgatósága. 1553

3 szoba,
konyha stb. a város szí- vében keresztény úri családoknak május 1-re kiadó Garay-utca 26. szám. Megtekinthető 11-től 3 óráig. Értekezni: Péter-fia 24. 1654

AJANLAT

KALAPUDORSÁGOK
vagy választékban és olcsó árban „Arany”-nál, Sas-utca 4. Alakítás 1 P. 409-1507

Hatszertáramat
Csapó-u. 58 alatt (régii il-latszertár helyiségben) megnyitottam. Adám Antal. 421-1726

Forgalmas helyen.
a nagyteljes mellett Kékes-utca 16. számú ház három lakással és üzlet-helyiség lakással, mely kécsmának vagy vendég-lőnek igen alkalmas, vil-lany, vízvezeték van, — kevés pénzért megvehető. Az üzlet-helyiség kocsma-nak kiadó. 369

Családi ház ellenében idősebb haztulajdonos gondozását vállalnám. — Cím: „Tiszteleteselelő” jellegre a kiadóba kérek

Legszébb
tavaszi újdonságokat leg-olesőbbban beszerezheti gyári maradókkban dr. Révész Gézáncánál. Hangya-udvarban. 1303

ELELMISZER ITAL

80 hl,
olasz rizling és furmint és 20 hl szerednyevideki burgundi vörös óborok esetleg hordóstól eladók. Érdeklődni lehet Zala Tibor mérnöknel Ungváron, Sörház-utca 4. Tel-efon 81. 1703

KERESLET

Lakberlelkötéssel
családi házat keresek megvételre. Ajánlatokat „Allami tisztviselő” jel-lege kiadóba kérek. 310

Nemzeti színű és egyesületi zászlók, gyász lobozók minden méretben Peitriknél
Szent Anna-u. 5. szám

HANGSZER
Autik hegedű, 1 Böhm-féle fuvola olcsón eladó. Halastó-utca 10. 1733

LAKÁS ÉS SZOBA KERESLET

1 szoba
előszobás főbérleti lakást keresek központban. Cím-et a kiadóhivatalba kérem leadni. 1167

ELADÓ HÁZ
Értékes és jövedelmező ház közvetlen a vasút közelében minden elogadható árérteladó.
Teleki-u. 104.

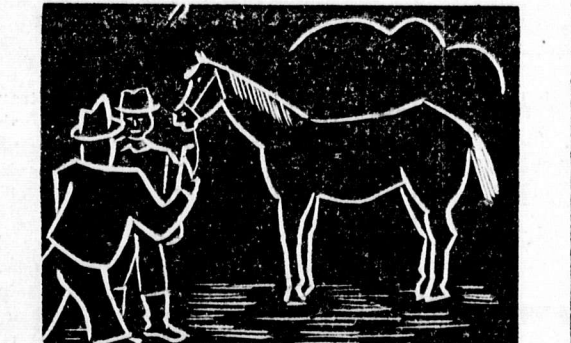
Adómentes
jól jövedelmező ház modern háromszobás, kettő-és egyszobás lakással eladó. Csokonai-utca 24. 315-1528

Márványlapos
ebédlőkredenc és kisebb szekrény ugyancsak márvánnyal eladó. Csapó-u. 10. az udvarban. 1770

Gödény csemege üzlet
Csapó-u. 7. Szilágysági mellett. Tel.: 17-64

1 kgr. édes narancs	—,72
1 kgr. jaffa narancs	—,78
1 kgr. olasz vérnarancs	—,96
1 kgr. füge	—,88
1 kgr. főző csokoládé	2,40

Ha a háznál eladó Tehén, borju vagy a ló

Nincsen alku, nincsen munka Hirdesse meg ujságunkba
A Debreczeni Ujság—Hajdúföld apróhirdetése biztos eredményt hoz!

PÉNZ

Pénzt
háza, földre folyósítatok, részvényt, kényszer kölcsönt veszek. Mandel Péterfia 4. Ny

BUTOR

Eladó
pianino, ebédlőszekrény, bútorok, varrógép, páncélszusz, bicikli, divány, irodaberendezés, zongora, üzleti puld, ingósok. Csapó tizenhat.

Márványlapos
ebédlőkredenc, ebédlőasztal hat székekkel eladó Arany János-u. 47. utcai lakás.

Sámsoni-út 79. sz.
adómentes ház, gyümölcsös eladó. Bővebbet dr. Varga Lajos ügyvédnél. Piac 42. 1756

Családi ház
18 évig még adómentes. 48 négyszögöl telken, szőlő és gyümölcsös. 2 nagy szoba, előszoba, konyha, speiz és padletjáróval, alapincézve, jö-vízű kúttal, részben teler átválalással eladó. Gróf Vecsey-utca 13. szám. Homokkert. 243

TÁRS

Butorozott
szobába meghízható, in-telligens szobatársat ke-ressek. Kigyó-u. 27. Ke-resztőpülek. 1689

500 ccm-es
oldalkocsis PUCH motor, kerékpár kifogástalan al-lapotban alkalmi áron el-adó. Szoboszlay, Széchenyi-utca 24.

AUTO-MOTOR KERÉKPÁR
Kerékpár és alkatrészek, benzín, autóolaj, Victoria motor, kerékpár képviselet. Emerich, Sas-utca 4. 312-1534

BIRTOKBÉRET
Öndődön
4 hold lucernás és 2 hold szántó kiadó. Felvilágo-sítás: Beldi, Simonyi-ú-19. 172

ELADÓ FÖLD
Termő
gyümölcsösökkel 300 □-oles villatellek eladók. Sesz-ta-utca 4. (kisállomás mellett.) 416-1630

ELADÓ ÁLLATOK
Eladó
80 drb. 1 éves, darabon-ként 75 kgr. súlyú ár-ány süldő. Megtekinthe-tő Gorove uradalomban, Monostorpályi. 1752

Elhelyezés miatt
7 drb. „Csabai” Angora fajnyúl nagyon olcsón, ketrecekkel eladó. Meg-tekinthető Veress-u. 24. 5 ajtó. 1678

ELADÓ INGOSÁG
Cipő,
erős, magasszárú, 41 es feles, küldöncöknek ki-tűnő, könyv- és ruha-szekrény, ebédlőasztal, 24 személyre, függönyök, és értékes képek olcsón el-adó. Arany János 21. 1757

KÜLÖNFÉLE

Fehér
zománcozott vaskályba, vasúgy eladó. OTI bér-ház, 9-11 között. 1753

Gyermeksportkocsi,
és egy asztalparhelt ki-fogástalan állapotban el-adó. Rákosi Jenő-u. 8. főemelet 4. 1751

Szlovenszkői
híres magyar írótól 10 kötetes sorozat, díszkö-tésben, teljesen új, kifo-gástalan állapotban, fél-áron eladó. Nógrádi Má-tyás-u. 22. sz. Városi fa-raktár. 1484

Eladó
1 drb. jóállapotban lévő széknályba. Piac-u. 49. II udvar. I em. 1386

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lap-kiadóvállalat Rt. műinté-zetének körforgógépén.
Igazgató:
Somogyi Gábor.